

Miljøgodkendelse af kvægproduktionen på Bjernstrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Meddelelsen af Miljøgodkendelsen annonceres i Kolding Ugeavis onsdag den 7. januar 2009

Kolding Kommune
Landbrugsafdelingen
Nytov 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
teknisk@Kolding.dk

1 INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indholdsfortegnelse.....	1
2	Datablad	3
3	Resumé og samlet vurdering.....	4
3.1	Ikke teknisk resumé.....	4
3.2	Afgørelse om miljøgodkendelse.....	8
3.3	Offentlighed	8
4	Godkendelse og vilkår.....	11
4.1	Beskrivelse af husdyrbruget og projektet.....	11
4.2	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	12
4.3	Gyldighed.....	12
4.4	Retsbeskyttelse	13
4.5	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	13
5	Husdyrbrugets beliggenhed, anlæg og planmæssige forhold	14
5.1	beliggenhed, udformning og opførelse af ejendommens anlæg.....	14
5.2	Bygge- og beskyttelseslinier	16
5.3	Placering i landskabet og planmæssige forhold.....	17
6	Husdyrhold, staldanlæg og drift	19
6.1	Husdyrhold, staldindretning og ventilation.....	19
6.2	Fodring og foderopbevaring.....	22
6.3	Energi- og vandforbrug samt besparende foranstaltninger.....	22
6.4	Spildevand herunder regnvand og afløbsforhold.....	24
6.5	Affald og døde dyr.....	25
6.6	Råvarer og hjælpestoffer.....	27
6.7	Driftsforstyrrelser, uheld og risici.....	27
7	Gødningsproduktion og -håndtering.....	30
7.1	Gødningstyper, mængder, udbringning og harmonikrav.....	30

7.2	Opbevaring af husdyrgødning og dybstrøelse	31
8	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	35
8.1	Ammoniak, natur og terristiske Natura 2000-områder.....	35
8.2	Lugt	36
8.3	Fluer og skadedyr.....	37
8.4	Transport.....	39
8.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	41
8.6	Støv fra anlæg og maskiner	43
8.7	Lys.....	43
9	Påvirkning fra arealerne	45
9.1	Udbringningsarealerne.....	45
9.2	Græsningsarealer	46
9.3	Påvirkninger af søer, vandløb, beskyttet natur og Bilag iv-arter	47
9.4	Kvælstofudvaskning til overfladevand, fosforoverskud og erosionsrisiko.....	49
9.5	Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	51
9.6	Kvælstof til grundvand.....	52
10	Management og bedste tilgængelige teknik (BAT)	53
11	Husdyrbrugets ophør.....	58
12	egenkontrol, dokumentation og tilsyn	59
13	Alternativer og samlet konkluderende vurdering.....	61
13.1	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	61
13.2	Kommunens samlede konklusion	62
14	Klagevejledning.....	63
15	Underretning om godkendelsen.....	64
16	Bilag	66

2 DATABLAD

TITEL: § 12, STK. 2 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

DATO FOR GODKENDELSE: 7. JANUAR 2009

BEDRIFTENS NAVN: STENBJERG GÅRD

TILLADT ÅRLIGT PRODUKTIONSOMFANG: 382,27 DE KVÆG SVARENDE TIL 240 ÅRSKØER, TUNG RACE, 75 KALVE (ÅRSDYR 0-6 MDR.) OG 220 OPDRÆT (ÅRSDYR 6-28 MDR.)

CVR-NR: 21413771

P-NUMMER: 1004919153

CHR NUMMER: 52640

EJENDOMSNUMMER: 6210258029

MATR. NR: 1 M.FL. BJERNDRUP, STEPPING

ADRESSE: BJERNDRUP LANDEVEJ 15, 6070 CHRISTIANSFELD

BEDRIFTENS EJER OG ANSØGER: CHRISTIAN KOCK

KONSULENT: LHN, INDUSTRIPARKEN 1, 6360 TINGLEV

TILSYNSMYNDIGHED: KOLDING KOMMUNE

3 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

3.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår til projektet, en miljøteknisk redegørelse og kommunens bemærkninger og vurdering af projektet og de miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. I nedenstående ikke tekniske resumé findes en kort beskrivelse af projektet og konsekvenserne for omgivelserne. Resuméet er udarbejdet på baggrund af det elektroniske ansøgningsskema med bilag, der er lavet af miljørådgiver Rikke Kyhn, LHN og Miljørådgiver Lone Jensen, Bornholms Landbrug for LHN. Beregninger af kvælstofudvaskning, nitratkoncentration, fosforoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstande er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Produktionsudvidelsen

Husdyrproduktionen på Bjerndrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld ønskes udvidet fra de nuværende 246,4 DE kvæg og svin (120 årskøer, tung race, 30 kalve 0-6 mdr., 100 opdræt 6-28 mdr. og 2200 slagtesvin (30 – 100 kg), til 382,27 DE kvæg svarende til 240 årskøer, tung race, 75 kalve (årsdyr 0-6 mdr.) og 220 opdræt (årsdyr 6-26 mdr.). Ejendommen drives både i dag og efter udvidelsen økologisk.

Udvidelsen af husdyrholdet sker indenfor eksisterende bygninger, og der er i den forbindelse ikke set på alternative bygningsplaceringer. Ved udvidelsen vil der i den del af den eksisterende stald, der endnu ikke er udnyttet, blive etableret sengebåse. I forbindelse med projektet vil der endvidere blive indsat 4 malkeroboter, opført 1 ny gyllebeholder på 3500m³ umiddelbart syd for de eksisterende gyllebeholdere, samt udvidelse af plansilo med et areal på ekstra 1000 m². Mellem "Svinestald" og "Kostald" opstilles 1 ekstra kraftfodersilo af 7 meters højde ved siden af den eksisterende silo. Den eksisterende slagtesvinestald vil fremover blive anvendt til kalvestald.

Ønsket om produktionsudvidelse er fra ansøgers side begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen, herunder arbejdslettelse og indarbejdning af teknologiske fremskridt.

Harmoniareal og udbringningsareal

Harmonibehovet til den ansøgte produktion på 382,27 DE kvæg er 273,05 ha ved et husdyrtryk på 1,4 DE/ha. Der modtages herudover 38,4 DE svinegylle, der ligeledes kan udbringes med 1,4 DE/ha, svarende til behov for yderligere 27,4 ha udbringningsareal. Der er et samlet behov for areal til udbringning af 420,67 DE, svarende til et harmonibehov på 300,48 ha.

Der kan samlet afsættes husdyrgødning svarende til 420,77 DE på ejendommens ejede og forpagtede arealer, hvorved harmonibehovet er opfyldt. 389,75 DE kan afsættes indenfor udbringningsarealet og 31,02 DE kan afsættes ved afgræsning udenfor udbringningsarealet.

Der indgår flere fredede arealer og engarealer, der er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 i det afgræssede areal. Det vurderes på baggrund af græsningsintensiteten, at den fortsatte afgræsning ikke kan være til skade for arealernes udpegning og tilstand, men tvært imod vil være gunstigt.

Forventede reststoffer og emissioner fra anlægget

Lugt

De nærmeste to nabobeboelser ligger begge ca. 81 meter i hhv. vestlige og nordvestlige retning af driftsbygningerne. Den ene naboejendom (den vestlige) ligger tillige i Bjerndrup inden for samlet bebyggelse.

Grundet ophøret af slagtesvineproduktionen og at en stor del af kvæget fortsat er på græs i sommerperioden, medfører udvidelsen ikke øgede lugtgener i forhold til "nudriften". Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Ammoniakemission

Der er beregnet en samlet årlig ammoniakemission fra anlægget på 3077,88 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 341,78 kg N/år i forbindelse med udvidelsen. Projektet overholder det ved ansøgningens indsendelse generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre.

Alle staldafsnit og gødningslagre ligger mere end 1000 m fra nærmeste særligt sårbare naturområde, hvorfor der ikke er foretaget en beregning af ammoniaknedfald på sådanne arealer.

Kvælstofudvaskning, nitratkoncentration og fosforoverskud

Ejendommen er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser. Ca. 259,1 ha af udbringningsarealet ligger inden for nitratfølsomt indvindingsopland. Beregninger af nitratudvaskningen viser, at udvaskningen fra rodzonen på alle udbringningsarealer er mindre end 50 mg/l. På denne baggrund opfylder projektet lovgivningens krav for nitratudvaskning i de nitratfølsomme indvindingsområder.

Den samlede kvælstofmængde i husdyrgødningen, der afsættes inden for udbringningsarealet, er beregnet til 41466 kg N/år, inklusive 3840 kg N med svinegylle (38,4 DE) fra en anden ejendom. Da det reelle dyretryk på 1,4 DE/ha ikke overstiger det maksimale tilladte dyretryk på 1,4 DE/ha, opfylder projektet lovgivningens krav for nitratudvaskning til overfladevand. Ingen af udbringningsarealerne eller græsningsarealerne ligger i Nitrat-klasse 1, 2 eller 3, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen til overfladevand.

Den producerede gødningsmængde, der afsættes inden for udbringningsarealet, indeholder jf. normerne en fosformængde på 7256,8 kg P (fosfor) pr. år inklusive 691 kg P med svinegylle (38,4 DE) fra en anden ejendom. Ingen af udbringningsarealerne eller græsningsarealerne ligger i "opland til P-belastet Natura 2000 område", og de generelle krav til fosforoverskud er således overholdt.

Den mængde N og P der afsættes af græssende dyr uden for udbringningsarealet indgår ikke i næringsstofberegningerne, men antages ikke at kunne medføre væsentligt næringsstofoverskud på baggrund af et gennemsnitligt husdyrtryk på 0,74 DE/ha på græsningsarealerne.

Påvirkning af beskyttet natur, Bilag IV-arter og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer, der ligger på eller op til disse. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår ud over den gældende lovgivning for at beskytte de pågældende arealer i forbindelse med projektet.

Arealerne beliggende i Haderslev Kommune er blevet vurderet af denne. Haderslev Kommune har vurderet, at det konkrete projekt under overholdelse af ansøgningens forudsætninger, herunder krav til drift af græsningsarealer, og husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau kan realiseres uden væsentlige virkninger på miljøet.

Kolding Kommune har konkret viden om tilstedeværelsen af Bilag IV-arten løvfrø i søer på og op til udbringningsarealerne øst og nordøst for Bjerndrup. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om 2-meter bræmmer rundt om alle søer på udbringningsarealet. Da driften af arealerne ikke ændres væsentligt i forbindelse med projektet, er det på denne baggrund vurderet, at projektet ikke vil være til skade for løvfrøen.

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, er 5 søer ca. 300 – 600 m fra driftsbygningerne, et engareal ca. 480 m øst for driftsbygningerne og et moseareal ca. 940 m øst for driftsbygningerne. Der er ca. 11,4 km mod ØNØ til nærmeste Natura 2000 område (Lillebælt) og ca. 5,6 km mod vest til nærmeste særligt sårbare naturområde jf. Husdyrlovens § 7.

På baggrund af en vurdering af projektet, områdernes forventede sårbarhed og afstanden til disse fra produktionsanlægget, er det vurderet, at nedfald af ammoniak der er afdampet fra projektet, ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder. Da der ikke er nogen naturområder med særligt beskyttelsesniveau (efter §7 i husdyrloven) indenfor 1000 meter af anlægget, er der ikke beregnet på ammoniaknedfaldet (depositionen) på konkrete naturarealer.

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område, gennem Ribe Å-systemet. Der er dog ikke tale om et "opland til P-belastet Natura 2000 område" eller særligt kvælstoffølsomt opland (Nitratklasse 1-3).

Projektet overholder de generelle krav i husdyrloven mht. fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand. Det er vurderet, at der ikke er særlige forhold i forbindelse med projektet, der påkræver et øget beskyttelsesniveau. På denne baggrund er det vurderet, at projektet ikke kan være til skade for naturarealer, Bilag IV-arter og Natura 2000-områder.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med udvidelsen, er der set på en del ændringer/tiltag for at forbedre de nuværende forhold. Der er dog løbende indenfor de seneste år foretaget forbedringer, så der i dag er en række anvendte teknikker, der går ind under bedst tilgængelig teknik (BAT). Med udvidelsen vil der blive gjort forbedrende tiltag indenfor: foderhåndtering og opbevaring, staldindretning/teknik, håndtering, opbevaring og udbringning af husdyrgødning samt ressourceforbrug, herunder strøm-, diesel- og vandforbrug.

Disse tiltag medvirker ligeledes til et forbedret hensyn til omgivelserne og naboerne til anlægget, og går under betegnelsen BAT i følgende tekst.

I stalden anvendes skrabere på køernes gangarealer for at mindske ammoniakfordampningen fra stalden (BAT). Udvidelsen af plansiloanlægget (BAT) er med til at mindske ressourceforbrug herunder energiforbrug og mindske forurening af omgivende miljø, ved opsamling af spildevand til gyllebeholder. Foderhåndtering bliver nemmere, og der er mindre risici for at få forurenende stoffer i foderet. Gyllen fra produktionen opbevares i gyllebeholdere (BAT), og udbringningen foretages med nyt gylleudbringningsmateriel, hvor gyllen nedfældes (BAT), så den hurtigere optages og ikke fordamper så let fra overfladen. Dybstrøelsen bringes direkte ud for den del hvor det er muligt. Denne del udgør mere end $\frac{3}{4}$ af den totale mængde. Det er BAT at bringe dybstrøelse direkte ud uden forudgående oplagring. Alt spildevand fra produktionen opsamles og udbringes efter gældende regler. Malkning af køerne i malkerobot anses for en forbedret teknik til malkning af køerne.

Produktionen vil overholde gældende normer for opbevaring, håndtering samt udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne mv.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der er indarbejdet bedste tilgængelige teknologi (BAT), i et omfang der er rimeligt for et projekt af den ansøgte type og størrelse.

Transport og støj

Til- og frakørselsvej ind til produktionsbygningerne foregår af vejen nord for og ved laden og den nyere løsdriftsstald. Derudover er der en indkørsel til stuehuset. Kørsel omkring bygningerne går bag om staldene, nord for løsdriftsstalden og ned mellem lade og stald. Indkørsel til produktionsbygningerne ligger syd for kostalden. Indkørslen forgrener sig flere gange, dette resulterer i, at der er mange selvskabte veje omkring ejendommen.

Antal transporter i nu situationen er ca. 808, i efter situationen er der ca. 760 transporter til og fra ejendommen. Faldet i antallet af transporter i forbindelse med udvidelse skyldes først og fremmest, at svineproduktionen nedlægges, samt at der indkøbes en større gyllevogn. Såfremt mejeriet vil afhente mælken hver dag, vil der dog komme yderligere 180 årlige transporter efter udvidelsen.

Afhentning af mælk sker i dag om formiddagen. Der malkes pt. to gange dagligt, første gang fra kl. 05-07 og anden gang fra kl. 16-18. Med udvidelsen til 220 køer afhentes mælken i samme tidsrum mindst hver anden dag. Malkningen vil ved udvidelsen være ved robotmalkning, og vil derfor foregå næsten døgnet rundt. Robotterne er dog placeret i et isoleret rum og de er meget støjsvage.

Tiltag for at mindske nabogener (gyllekørsel, døde dyr, rotter, fluer, teknik)

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året. Ved kørsel på offentlig vej passerer enkelte beboelser, og da ejendommen ligger i en samlet bebyggelse vil der også være kørsel forbi disse. Der tages hensyn til naboer og de områder der passerer. Der indkøbes nyere større gyllevogn i forbindelse med udvidelsen, så der kan tages mere gylle med og dermed minimeres antallet af gylletransporter. På gyllevognen er ligeledes monteret kran, så overpumpning af gylle fra beholder til vogn kun kan ske, når vognen er der og laster.

De døde dyr opbevares på et skyggefuldt sted mellem kornladen og den nuværende svinestald. Der anvendes kadaverkap, hvilket bruges til let afskærmning. De døde dyr afhentes af DAKA, der kører i området minimum en gang ugentligt eller efter behov.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foderrester fra plansilo, foderborde, krybber osv. Der foretages hyppig udmugning ved småkalve, og der holdes rent omkring krybber og på gangarealer. Afløb holdes rene og frie for foderrester og gødning. Ansøger har en aftale med Mortalin om bekæmpelse af rotter.

Armaturer i staldene er halogenlamper (kviksløvlamper), disse er ikke generende for omgivelserne, da de er placeret oppe under taget og lyser direkte ned i stalden. Der vil også i det nye koafsnit være halogenbelysning. Desuden er der orienteringslys på gavlen af kostalden.

I den fremtidige situation vil der være orienteringslys ved robotterne, hele døgnet, så køerne bliver lokket til robotten, og kan orientere sig om natten, når de går til malkning. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring især i vinterhalvåret. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Der er såkaldt vågelys til kreaturerne hele aftenen og natten. Der kan forekomme dage,

hvor der er behov for ekstra lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Det er vurderet, at belysningen ikke vil medføre gener for de omkringboende.

Der anvendes sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Der anvendes kran til omlastning af gylle, og denne betjenes manuelt, så risikoen for at pumpen ved en fejl igangsættes er minimal. Der pumpes altid fra stald til beholder. Dermed er der mindre risiko for, at for store mængder gylle pumpes over. Der er ikke etableret pumpe mellem stor og lille beholder. På den nye beholder etableres kontraventil, der hindrer gyllen i at løbe tilbage til stalden.

Den eksisterende plansilo udvides, så der kan opbevares alt det grovfoder, der skal anvendes og dermed nedsættes risikofor at køre fast i markarealerne under fodertransport. Alt regnvand fra bygninger ledes gennem tagrender til faskiner, hvor fra det nedsives.

Konklusion

Projektet overholder de generelle lovkrav mht. lugt, ammoniak samt fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand og grundvand. Kolding Kommune har vurderet, at der ikke er behov for at stille skærpede krav i forhold til det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven. Der er indarbejdet "bedste tilgængelige teknologi" (BAT) i et fornødent omfang projektets type og størrelse taget i betragtning. Det er vurderet, at projektet ikke kan være til væsentlig skade for beskyttede naturtyper, Bilag IV-arter eller Internationale Naturbeskyttelsesområder. Samlet set er det konkluderet, at produktionsudvidelsen kan foretages uden væsentlig virkning på miljøet.

3.2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på bedriften Bjerndrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld i henhold til § 12, stk. 2 i husdyrloven¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt efterfølgende beregninger.

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er indhentet alle nødvendige tilladelser fra Kolding Kommune, herunder byggetilladelse.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Kolding Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang i september 2007. Den 29. september 2008 er version 6 af ansøgningen indsendt, der danner det endelige grundlag for miljøgodkendelsen.

3.3 OFFENTLIGHED

Foroffentlighedsfase

Kolding Kommune annoncerede modtagelsen af ansøgningen og indkaldte ideer til projektet i perioden fra den 30. januar 2008 til den 13. februar 2008 via en annonce i Kolding Ugeavis. Denne 1. høring havde til formål at skabe kontakt med berørte beboere i området samt øvrige interesserede.

---

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Bemærkninger i forbindelse med foroffentlighedsfasen

Kolding Kommune modtog ikke nogen henvendelser i forbindelse med foroffentlighedsfasen.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkastet til miljøgodkendelse var udsendt i offentlig høring i 6 uger i perioden fra den 29. oktober 2008 til den 11. december 2008.

Indsigelser og kommentarer i forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse og kommunens inddragelse af disse

Kolding Kommune modtog i høringsperioden 1 høringssvar.

Høringssvaret var indsendt på vegne af ansøger af Miljøkonsulent Lone Jensen, Bornholms Landbrug for LHN og gengives herunder med kursiv. Kolding Kommunes svar og de eventuelle ændringer det har medført i den endelige miljøgodkendelse er beskrevet efter hvert punkt. Sidetallet nævnt i høringssvaret herunder henviser til sidetallet i udkastet til miljøgodkendelse.

Bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse for Bjerndrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld

De bemærkninger, som blev fremsendt, da udkastet var til gennemsyn hos ansøger og konsulent før de 6 ugers offentlighedsfase fastholdes, for de vilkår mv hvor der ikke er sket ændringer i forhold til det tidligere fremsendte udkast.

Kommunens svar: Kolding Kommune har forholdt sig til disse bemærkninger og ændringsforslag inden udkastet til miljøgodkendes blev sendt i høring. Disse bemærkninger giver derfor ikke kommunen anledning til ændringer af den endelige miljøgodkendelse.

Der er uoverensstemmelse mellem antal opgivne transportere på side 7 og side 38

Kommunens svar: Uoverensstemmelsen er rettet.

Øverst side 9 står der at der etableres fyldeplads ved gyllebeholder. Dette er ikke korrekt og der er heller ikke stillet vilkår om dette, da der anvendes sugekran til påfyldning af gyllevogn.

Kommunens svar: Fejlen er tilrettet.

Side 14: den nye plansilo bliver med sider

Kommunens svar: Ændringen er indarbejdet.

Side 16: Der er ikke planer om jordvold. Såfremt der kommer lovgivning om bræmmer vil disse naturligvis blive overholdt. Men pt er der ingen vedtagne bestemmelser om volde i forbindelse med gyllebeholdere.

Kommunens svar: Bemærkningen er taget til efterretning.

Vilkår 7.1.1 side 30: Da ejendommen drives økologisk er husdyrgødning ejendommens eneste mulighed for at tilføre markerne husdyrgødning. Der ønskes derfor fleksibilitet i forhold til at kunne modtage anden husdyrgødning fx svinegylle op til de 1,4 DE/ha. Dette kan være aktuelt indtil egen produktion kommer op på det maksimal tilladte eller hvis egen produktion i perioder ikke kommer op på 382,27 DE. Svinegylle vil normalt indeholde færre kg N/DE og udnyttelsen af kvælstof i svinegylle er større end i kvæggylle. Derfor vil svinegylle til erstatning for egen kvæggylle ikke medføre større udvaskning.

Kommunens svar: Vilkåret er rettet, og der er tilføjet: "I perioder med mindre husdyrproduktion end den maksimalt tilladte på ejendommen, kan udbringningsarealerne tilføres svine- eller kvæggylle op til det fulde husdyrtryk".

Side 35: "lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. antal og typer af husdyr i de forskellige stalde samt de fremherskende vindretninger og styrker" Vindretning og styrke indgår ikke i lugtberegningen. Vindretning indgår kun i forhold til den korrigerede lugtgeneafstand, idet der korrigeres hvis naboer mv ligger i 60-300 gr feltet.

Kommunens svar: Formuleringen er ændret i miljøgodkendelsen.

Side 39: transport: Såfremt mælken skal afhentes hver dag bliver der mere end 180 flere transportere, idet der kun er regnet med hver anden dag. Hvor tit mælken afhentes afgøres af mejeriet. Vi fastholder at vilkår i forhold til antal transportere er irrelevant. Der vil til enhver tid kun ske den transport som er nødvendig for drift af den pågældende husdyrproduktion.

Kommunens svar: Det er skrevet ind i det ikke tekniske resume og i afsnittet om transport, at mælken evt. kan blive afhentet dagligt, såfremt mejeriet ønsker dette, og at det så vil medføre yderligere 180 årlige transportere.

Vilkår 8.4.1 og 8.4.2 er stillet, da Kolding Kommune vurderer, at opgørelsen af antal transportere efter udvidelsen er behæftet med betydelig usikkerhed, og at det derfor kan være relevant at monitorere antallet af disse, det de kan medføre øgede gener for de omkringboende. Vilkårene medfører ikke direkte begrænsninger i antallet af tilladte transportere, men det giver kommunen mulighed for at vurdere behovet for afhjælpende foranstaltninger, såfremt antallet af transportere er væsentligt større end beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Side 40-41: Der er ingen møddingsplads. Evt. dybstrøelse vil blive henlagt på en del af plansiloen.

Kommunens svar: Bemærkningen er taget til efterretning.

Side 46: vilkår 9.2.1 Der bør være en vis fleksibilitet i dette da mængden af foder som vil blive produceret på arealerne vil kunne variere fra år til år.

Kommunens svar: Det er i forbindelse med ansøgningsmaterialet indsendt redegørelse for, at græsningsarealerne udenfor udbringningsarealet hidtil er blevet afgræsset med et græsningstryk svarende til 0,74 DE/ha. Det er ligeledes lagt til grund for kommunens vurdering af projektet, at driften af græsningsarealerne udenfor udbringningsarealet, hvor af en stor del er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, ikke intensiveres i forbindelse med projektet. Kommunen finder på denne baggrund, at det er nødvendigt at stille vilkår 9.2.1 og vurderer ikke, at det er muligt at indarbejde den ønskede fleksibilitet i vilkåret.

Side 52: Der bliver sider på den nye plansilo

Kommunens svar: Bemærkningen er taget til efterretning.

Meddelelse af endelig miljøgodkendelse

Miljøgodkendelsen annonceres i Kolding Ugeavis onsdag den 7. januar 2009 og kan påklages i henhold til klagevejledningen i Kapitel 14.

4 GODKENDELSE OG VILKÅR

4.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG PROJEKTET

Miljøgodkendelsen gælder for anlægget og de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Bjerndrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 52640. Ejendommen har CVR nr. 21413771. Ejendommen er ejet af Christian Kock.

Produktionen kan ændres og udvides fra de nuværende 246,4 DE kvæg og svin (120 årskøer, tung race, 30 kalve 0-6 mdr., 100 opdræt 6-28 mdr. og 2200 slagtesvin (30 – 100 kg), til 382,27 DE kvæg svarende til 240 årskøer, tung race, 75 kalve (årsdyr 0-6 mdr.) og 220 opdræt (årsdyr 6-26 mdr.)².

Udvidelsen af husdyrholdet sker indenfor eksisterende bygninger. I forbindelse med udvidelsen vil der i den del af den eksisterende stald, der endnu ikke er udnyttet, blive etableret sengebåse. I forbindelse med projektet vil der endvidere blive indsat 4 malkerobotter, opført 1 ny gyllebeholder på 3500 m³ umiddelbart syd for de eksisterende gylleholdere, samt udvidelse af plansiloen med et ekstra areal på 1000 m². Mellem "Svinestald" og "Kostald" opstilles 1 ekstra kraftfodersilo af 7 meters højde ved siden af den eksisterende silo. Den eksisterende slagtesvinestald vil fremover blive anvendt til kalvestald.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse. Såfremt der anvendes udenlandsk arbejdskraft, skal de relevante vilkår oversættes til et for medarbejderen forståeligt sprog.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser.

Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, brandloven, landbrugsloven, nedsivningstilladelse, spildevandstilladelse og vandindvindingstilladelse.

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

---

² De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse

4.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

VILKÅR

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- 4.2.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 4.2.2 Ændringer/udvidelser af virksomhedens indretning og/eller drift, der kan have betydning for det ydre miljø, skal meddeles til Kolding Kommune inden gennemførelsen. Dette gælder for:
- ændring af driftsformen fra økologisk drift
  - ændring af husdyrhold – herunder skift af dyretype, ændringer af antal og vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype.
  - bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller de tilhørende foranstaltninger, herunder staldsystemer.
  - ændring af indretning, afløbsforhold, ventilationsanlæg.
  - ændring af opbevaring, håndtering og mængde af husdyrgødning.
  - ændringer i arealer, herunder ejer- eller forpagtningsforhold for ejendommen, skal meddeles til Kolding Kommune. Gylleaftalearealer vil i nogle tilfælde skulle behandles i en selvstændig godkendelse jf. §16 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006, inden de kan indarbejdes jævnt før vilkårene i denne godkendelse. Plan om udskiftning af udbringningsarealer skal meddeles til Kolding Kommune hvert år inden 1. august.
- 4.2.3 Det gælder for alle ovenstående ændringer, at de kan medføre krav om udarbejdelse af et tillæg til miljøgodkendelsen. Hvorvidt dette er tilfældet, vurderes af Kolding Kommune, hvorfor denne skal høres, inden der foretages ændringer/udvidelser.
- 4.2.4 Når besætningen er nået op på fuld produktion (382,27 DE kvæg)
- 4.2.5 Besætningens/produktionens størrelse den 7. januar 2013.

4.3 GYLDIGHED

VILKÅR

- 4.3.1 Udvidelsen skal være gennemført inden 4 år fra godkendelsens ikrafttræden. Med "gennemført" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der mindst er indsat et dyrehold, der svarer til etablering af det godkendte dyrehold i staldanlægget. Er udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor de 4 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 4 år eller i løbet af de 4 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 4 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

4.3.2 Hvis miljøgodkendelse ikke har været udnyttet - helt eller delvist - i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år jf. kontinuitetsprincippet.

Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

4.4 RETSBESKYTTELSE

4.4.1 Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 7. januar 2017. Kommunen kan dog i særlige tilfælde revurdere miljøgodkendelsen og ændre på vilkårene jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

4.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

4.5.1 Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

5 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED, ANLÆG OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes projektets anlæg, beliggenhed og planmæssige forhold, herunder bygnin- gernes opførelse, størrelse og placering, forhold vedrørende bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v. samt arealmæssige udpegninger i projektområdet. Efter hvert underafsnit står de eventuelle vilkår.

5.1 BELIGGENHED, UDFORMNING OG OPFØRELSE AF EJENDOMMENS ANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beliggenhed

Ejendommen er beliggende i landzone i Bjerndrup lidt vest for Christiansfeld i den sydligste del af Kolding Kommune. Der er en afstand på ca. 87 meter til de 2 nærmeste nabobeboelser, der ligger hhv. vest og nordvest for anlægget. Naboejendommen, Bjerndrup Bygade 1, der ligger vest for ligger ligeledes i samlet bebyggelse, hvor der indenfor 200 meter er mere end 6 husstande. Den nærmeste større by, Stepping, ligger ca. 2,5 km NNV for ejendommen.

Produktionsbygningerne ligger samlet ved og omkring stuehuset. Der er en del beplantning langs veje og markskel i området. Staldbygningerne er trukket tilbage fra vejen, og facaderne på løsdriftstald og lade flugter med hinanden. Den gamle kostald bygning, lade og stuehus danner ramme om gårdspladsen, og lukker af, så de bagved liggende driftsbygninger ligger forholdsvis skjult for naboer og offentlige veje. Situationsplan for ejendommen findes i Bilag 3.

Bygninger og anlæg

Stuehuset, den gamle kostald (fra 1917), og en ældre lade, danner rammen om gårdspladsen, og fra vest er der 2 indkørselsveje til ejendommen. Nord for den gamle kostald ligger et maskinhus og den nyere løsdriftstald, der er opført 1997 og senere udvidet i 2003. På østsiden af den gamle kostald (bindestald) er der vinkelret på, bygget en mindre kalvestald. Nord for denne og liggende parallelt er slagtesvinestalden placeret.

Den gamle kostald er i dag indrettet med en afdeling til de mindste kalve, der står opstaldet i enkeltbokse, samt en afdeling med en stor dybstrøelsesboks med fast gulv på ædepladsen og fodergang i siden (mod øst). Loftsrummet over stalden anvendes til opbevaring af halm. Målene på bygningen er 15 meter x 48 meter.

Vinkelret på denne stald ligger den gamle kalvestald der indrettet med 8 store dybstrøelsesbokse med ca. 5 kalve i hver, til de mindste kalve. Dybstrøelsesarealet er etableret midt i og udenom går en foder/inspektionsgang. Denne bygning er 11 meter bred og 25 meter lang.

For enden af den gamle kostald og nord for stuehuset, ligger en nyopført lade. Denne rummer bl.a. et korntørreri samt kornvalse. Der er endvidere mulighed for at opstalde ca. 20 løbe- og kælvkvier i dybstrøelse. Bygningen er 18 m bred og 42 m lang. Nord for laden ligger en foder-/halmlade, og heri er der også etableret et værksted. Der er fast bund i værkstedet. Bygningen er 17 m bred og 34 m lang.

På den østlige side af denne lade ligger en slagtesvinestald. Denne er lejet ud, men ejet af ansøger. Der er en årlig produktion på 2200 slagtesvin. Svinestalden måler ca. 12 m bred og 46 m lang. Der er 5 undertryksventilatorer med en effekt på 740 W. Ved udvidelsen vil slagtesvineproduktionen blive nedlagt, og denne stald vil blive indrettet med dybstrølsesbokse til de mindre kalve/ungdyr.

Nord for de øvrige bygninger ligger den nyere løsdriftsstald til køer. Den første del af denne stald er bygget i 1997 og i 2003 er den forlænget mod øst. Hele stalden er indrettet med 3 rækker senge med madrasser på den ene side af foderbordet, og på den anden side er der 1 række senge. På køernes gangareal er der spaltegulv med skrabere. I den ende af stalden der vender mod vest, er malkestald placeret, og på siden af bygningen er der bygget en serviceafdeling, med kontor, teknikrum og tankrum. Over for malkestalden er etableret dybstrølsesbokse til kælvende og syge dyr. Kostalden er 104 m lang og 24 m bred. Belysningen i denne stald består af halogenlamper.

I forbindelse med udvidelsen bliver der installeret 4 robotter i kostalden, etableret en ny gyllebeholder på 3500 m³ samt påfyldningsplads ved denne. Dertil vil den eksisterende plansilo blive udvidet med 1000 m², således der i alt bliver en ensilageplads på 2200 m². Mellem "Svinestald" og "Kostald" laves en betonplads, hvor der opstilles 1 ekstra fodersilo ved siden af den eksisterende silo. Siloerne bliver alle af hvid glasfiber, ca. 7 meter høje og ca. 2,5 meter i diameter.

Til den nuværende produktion hører der to gylleholdere på hhv. 2000 m³ og 1300 m³. Begge gylleholdere ligger øst for det gamle staldanlæg. For at opnå tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil der ved udvidelsen blive opført ny gyllebeholder på 3500 m³. Denne placeres i forbindelse med de eksisterende gylleholdere. Gyllebeholderen opføres i elementer.

Til opbevaring af grovfoder er der i dag en betonplatform på 1200 m², længde 60 meter og bredde 20 meter. Der er ingen sider på plansiloen. Ved udvidelsen vil denne blive udvidet med ca. 1000 m² mod syd, samme længde og ca. 17 meter bredt. Den nye plansilo vil blive forsynet med sider. Dermed bliver der et samlet areal til opbevaring af ensilage på 2200 m². Plansiloen opføres efter gældende normer, der følger DS normer for opsamling af spildevand, og udføres med støbte betonsider.

Udvidelsen af plansiloen er bl.a. et tiltag for anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Der skal anvendes mindre brændstof ved håndtering af foder, når alt foderet er samlet på pladsen. Foderet kan holdes mere "rent" (adskilt fra jord og andre forurenende stoffer) og giver dermed anledning til bedre sundhed hos dyrene.

Spildevandet fra plansiloanlægget bliver pumpet til fortanken til den lille gyllebeholder, som ligger i forbindelse med slagtesvinestalden (Bilag 8). Spildevandet fra plansiloerne ender derfor i gyllebeholderen til slagtesvinestalden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i projektet er redegjort for inddragelse af de eksisterende driftsbygninger og for behovet for de ansøgte nyanlæg. Bygningsmassen koncentrerer omkring de eksisterende bygninger, og der er i videst muligt omfang gjort brug af de eksisterende bygninger i forbindelse med udvidelsen. Afsnittet har ikke givet kommunen anledning til at stille særlige vilkår.

5.2 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Overordnet beskrivelse af afstande til naboer:

Nærmeste bolig: 87 m (Bjerndrup Bygade 1, 6070 Christiansfeld)

Nærmeste nabo med landbrugspligt: Ca. 290 m (Bjerndrup Bygade 12, 6070 Christiansfeld)

Nærmeste samlede bebyggelse: 87 m (Bjerndrup)

Nærmeste byzone: Ca. 2,5 km (Stepping)

I henhold til §6 og §8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder en række generelle afstandskrav for stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg. For ensilageopbevaringsanlæg gælder disse ligeledes bortset for kravet til beboelse på samme ejendom.

Ikke-almene vandforsyningsanlæg: Krav: 25 m, konkret afstand: Mere end 25 m

Almene vandforsyningsanlæg: Krav: 50 m, konkret afstand: Ca. 350 m (Bjerndrup Vandværk)

Vandløb (herunder dræn) og søer: Krav: 15 m, konkret afstand: Mere end 100 m til vandløb. Eventuelle dræn nærmere end 15 m fra planlagt byggeri afskæres i forbindelse med byggeriet.

Offentlig vej og privat fællesvej: Krav: 15 m, konkret afstand: 20 m

Levnedsmiddelvirksomhed: Krav: 25 m, konkret afstand: Mere end 25 m

Beboelse på samme ejendom: 15 m, konkret afstand: Ca. 70 m fra gyllebeholder og længere til udvidelse af plansilo.

Naboskel: Krav: 30 m, konkret afstand: Ca. 130 m fra gyllebeholder, og længere fra udvidelse af plansilo

Nabobeboelse: Krav: 50 m, konkret afstand: Ca. 150 m

Projektet og nybyggeriet af ensilageplads og gyllebeholder overholder de generelle afstandskrav. Der er således ikke ansøgt om dispensationer i forhold til afstandskravene.

Projektets driftsbygninger ligger uden for arealer der er omfattet af byggebeskyttelseslinier (strand-, klit-, sø- og å-, fortidsminde-, skov-, vej- og kirkebyggelinier). Der er således ikke ansøgt om dispensationer i forhold til bygge- og beskyttelseslinier.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at projektets eksisterende driftsbygninger og nyanlæg overholder de generelle afstandskrav, og ligger uden for arealer der er omfattet af bygge- og beskyttelseslinier. Afsnittet har ikke givet kommunen anledning til at stille særlige vilkår.

5.3 PLACERING I LANDSKABET OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen sker indenfor de eksisterende stalde, og der er i den forbindelse ikke vurderet på alternative bygningsplaceringer. I forbindelse med projektet ombygges dele af de eksisterende stalde, og der ønskes etableret 1 ny gyllebeholder på 3500 m³ syd for de eksisterende gyllebeholdere, en plansilo på 1000 m² op til den eksisterende plansilo i sydlig retning, samt 1 ekstra hvid glasfiberfodersilo af 7 meters højde ved siden af den eksisterende silo mellem "Svinestald" og "Kostald". De nye bygninger opføres således i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Situationsplan for projektet findes i Bilag 3 og Bilag 8.

Driftsbygningerne opføres udenfor områder, der i regionplanen er udpeget som værdifulde eller uforstyrrede landskaber, fredede områder eller værdifulde kulturmiljøer. En del af græsarealerne ved Mølby i Haderslev Kommune er fredede. Dette er nærmere beskrevet i afsnittet "Græsningsarealer".

Ejendommen er beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresser. Ca. 260,5 ha af udbringningsarealet ligger inden for nitratfølsomt indvindingsopland.

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område, gennem Ribe Å-systemet. Der er dog ikke tale om et "opland til P-belastet Natura 2000 område" eller særligt kvælstoffølsomt opland (Nitratklasse 1-3).

Der ligger en række naturarealer og søer, der er beskyttede i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 og beskyttede sten- og jorddiger i henhold til Museumslovens § 29 a, på og op til udbringningsarealerne (Bilag 6). Nybyggeriet foretages ikke i forbindelse med disse, og der foretages ikke tilstandsændringer af beskyttede arealer eller fortidsminder i forbindelse med projektet. Der er ingen økologiske forbindelseslinier eller biologiske korridorer indenfor ca. 1,5 km af driftsbygningerne.

Nærmeste større §3 område er et engareal ca. 500 meter øst for ejendommen. Ca. 334 m vest for ejendommen løber et § 3-beskyttet vandløb. Der er mere end 1000 meter til nærmeste husdyrlov §7 areal (særlig sårbar natur).

Ca. 11,4 km ØNØ for ejendommen ligger det internationale fuglebeskyttelsesområde, ramsarområde og habitatområde "Lillebælt".

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har på baggrund af ovenstående vurderet lokaliseringen af husdyrbruget og de projekterede nybyggeris størrelse og udformning og foretaget en afvejning af beskyttelsesinteresserne og de erhvervmæssige interesser. Det vurderes, at der ikke er nogen væsentlige arealudpegninger i regionplanen, der vil være i konflikt med placeringen af de nye bygningsanlæg.

Placeringen af det nye byggeri (gyllebeholder, ensilageplads og fodersilo) er blandt andet bestemt af den nuværende produktion på ejendommen, hvor en sammenbygning med eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig. Udvidelsen sker overvejende i de eksisterende bygninger. Den nye fodersilo er af samme størrelse og udseende som den eksisterende og placeres ved siden af denne. Den nye ensilageplads ligger i tilknytning til den eksisterende og den nye gyllebeholder placeres ligeledes ved siden af de eksisterende.

sterende gyllebeholdere. Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg efter udvidelsen vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder gyllebeholderen, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet. Det vurderes samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil være i strid med de landskabelige interesser eller andre regionplanmæssige udpegninger.

VILKÅR

5.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet.

5.1.2 Der må opføres 1 ny plansilo på 1000 m² op til den eksisterende plansilo i sydlig retning

5.1.3 Der må opføres 1 ny gyllebeholder på 3500m³ syd for de eksisterende gyllebeholdere.

5.1.4 Den nuværende svinestald må ombygges til dybstrøelsesstald med opdræt 0-6 mdr.

5.1.5 Der må opføres 1 ny hvid glasfiberfodersilo af 7 meters højde ved siden af den eksisterende fodersilo mellem "Svinestald" og "Kostald".

5.1.6 Byggeriet må ikke igangsættes, før der foreligger byggetilladelser fra Kolding Kommune.

6 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, pesticider, driftsforstyrrelser og uheld. Efter hvert underafsnit står de vilkår, der vedrører dette.

6.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen ønskes ændret fra de nuværende 246,4 DE kvæg og svin (120 årskøer, tung race, 30 kalve 0-6 mdr., 100 opdræt 6-28 mdr. og 2200 slagtesvin (30 – 100 kg), til 382,27 DE kvæg svarende til 240 årskøer, tung race, 75 kalve (årsdyr 0-6 mdr.) og 220 opdræt (årsdyr 6-26 mdr.).

Efterhånden som der sker opformering af besætningen indsættes kælvekvier i kostalden. Når svinene er taget ud af produktionsbygningerne, kan denne stald blive renoveret til kalve. Ungdyr og kalve kan under hele opformeringstiden blive indsat i de eksisterende staldanlæg. Situationsplan fremgår af Bilag 3 og Bilag 8.

<i>DYREHOLD OG STALDTYPE</i>	<i>Bygning</i>	<i>DE</i>
<p>240 årskøer</p> <p>"Kostald" har sengebåse med spalter og spalte-skraber.</p> <p>9 stipladser i nordsiden af "Kostald" er dog indrettet med dybstrøelse.</p>	<p>231 i "Kostald"</p> <p>9 i dybstrøelsesafsnit i "Kostald".</p>	282,35
<p>75 årsdyr, opdræt 0-6 mdr.</p> <p>Både "Svinestald" og "Kalvestald" er dybstrøelsesstalder</p>	<p>45 stk. i "Svinestald"</p> <p>30 stk. i "Kalvestald"</p>	15,31
<p>220 årsdyr, opdræt 6-28 mdr.</p> <p>"Kostald" har sengebåse med spalter og spalte-skraber.</p> <p>"Gl. kostald" er med dybstrøelse, kort ædeplads med fast gulv.</p>	<p>132 i "Kostald".</p> <p>88 i "Gl. kostald".</p>	84,62
Dyreenheder i alt		382,27

Staldindretning, ventilation og inddragelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

”Slagtesvinestald”

Stalden er opført i 1992. Stalden ændres i forbindelse med udvidelsen fra slagtesvin til kalvestald for kalvene 0-6 mdr. Opstaldning sker på dybstrøelse, der er bedste staldsystem for småkalve.

Det er ikke BAT at etablere luftrensende teknologi til ammoniakreduktion i stalden da effekten grundet produktionsstørrelsen i staldafsnittet ikke er proportional med investeringen. Det er ikke muligt at etablere andre BAT teknologier som fx forsuring i en dybstrøelsesstald.

Ventilation

Stalden er med undertryk. Der er 5 afkast, der er placeret i kip, og afksthøjden er 2 m over kip. Ventilationen forventes ikke anvendt i så høj grad som hidtil, når der ombygges til dybstrøelsesstald til kalve. Det vil fremover overvejende køre på varme sommerdage.

”Kostald”

Stalden er opført i 1997 og forlænget i 2003. Stalden er en eksisterende sengestald med spalter. Der etableres skraber på spalterne for at holde spalterne rene og minimere ammoniakfordampningen. Dette er BAT teknologi. Udvidelse af stalden etableres ligeledes med sengebåse og spalter og med skraber på spalterne. Skrabe anlægget har en ammoniakreducerende effekt på ca. 20%, der kan opnåes ved at holde gulvene rene svarende til minimum 6 skraber dagligt i perioder hvor dyrene er på stald.

Det indgår i beregningsgrundlaget for projektet at alle malkekøerne minimum er udegående 1 måned pr. år, og at alt opdræt 6-28 mdr. minimum er udegående 5 måneder pr. år.

Drænet gulv med fald mod dræn og skraber er fravalgt da udvidelsen sker i den eksisterende stald, som er en sengebåsestald med spalter og skraber. Gylleforsuring er fravalgt, da det ikke er tilladt i økologisk produktion.

”Kalvestald”

Stalden er en dybstrøelsesstald til småkalve 0-6 mdr. Dybstrøelse er bedste staldteknologi for småkalve. Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsuringsanlæg) i dybstrøelsesstalde. Det er ikke økonomisk rentabelt at etablere luftrensningssystem i stalde til småkalve af denne størrelse. Luftrensning er derfor ikke BAT for denne stald.

Ventilation

Undertryks ventilation med 2 stk. ventilatorer og indsugning gennem vægventiler. Afkast er placeret i kip.

”Gl. kostald” (Ungdyrstald)

Stalden er en dybstrøelsesstald med kort ædeplads med fast gulv. Stalden anvendes til en mindre del af opdrættet fra 6 mdr. til kælvning. Dyrene i denne stald er udegående i 5 måneder af året.

Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsuringsanlæg) i dybstrøelsesstalde. Det er ikke økonomisk rentabelt at etablere luftrensningssystem i stalde til opdræt af denne størrelse. Luftrensning er derfor ikke BAT for denne stald.

Der er ikke planer om at renovere denne stald. Når stalden ikke længere kan anvendes til produktion uden renovering vil den formentlig i stedet blive udfaset.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den største og væsentligste stald i relation til antal DE, produktion af husdyrgødning og emission af lugt og ammoniak, benævnt "Kostald", indrettes med skrabere på spalterne for at holde spalterne rene og minimere ammoniakfordampningen, hvilket er BAT teknologi. Skrabeanlægget har en ammoniakreducerende effekt på ca. 20% under forudsætning af skrabning minimum 6 gange dagligt de perioder hvor dyrene er på staldt.

Den resterende del af staldene er indrettet med dybstrøelse. Dybstrøelsesstaldene anvendes langt overvejende til opdræt. Dybstrøelse er bedste staldteknologi for småkalve i relation til dyrevelfærd. Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsøringsanlæg) i dybstrøelsesstalde. Kolding Kommune vurderer ikke at det vil være proportionelt med effekt og omkostninger at stille vilkår om luftrensningssystem i dybstrøelsesstalde af denne størrelse. Da det ikke vurderes, at der pt. findes et relevant BAT-alternativ til dybstrøelse i de 3 ungdyrsstalde, er der ikke stillet tidsfrister op for, hvornår disse skal renoveres, så de lever op til BAT. Denne vurdering vil blive taget op på ny i forbindelse med fremtidige revurderinger af miljøgodkendelsen.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte staldindretning og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til husdyrhold og staldindretning.

VILKÅR

6.1.1 Den samlede årlige husdyrproduktion må maksimalt være 382,27 DE kvæg svarende til 240 årskøer, tung race, 75 kalve (årsdyr 0-6 mdr.) og 220 opdræt (årsdyr 6-26 mdr.).

6.1.2 Der skal i hele kostalden, bortset fra 9 pladser med dybstrøelse, etableres skrabere på spalterne og der skal skrubes minimum 6 gange dagligt, når der er dyr på stald.

6.1.3 Det skal sikres, at skraber, spalter, gyllekanaler og rørføring til gyllebeholdere hele tiden er funktionsdygtigt, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.

6.1.4 Ejendommen skal drives økologisk (både markdrift og husdyrproduktion).

6.1.5 Alle malkekøerne skal minimum være udegående 1 måned pr. år og alt opdrættet 6-28 mdr. skal minimum være udegående 5 måneder pr. år.

6.1.6 Ventilationsanlæggene skal serviceres og rengøres med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller i henhold til producentens/leverandørens specifikationer, således at de kan fungere effektivt.

6.1.7 Ventilationsanlæggene må ikke medføre, at der opstår væsentlige lugt-, støv- eller støjgener for naboer.

6.2 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På nuværende tidspunkt findes på ejendommen 1 plansilo på 1200 m², denne ønskes udvidet med 1000 m². Der kan i dag være 500.000 FE i plansiloen, hvilket ca. svarer til 1800 tons grovfoder. Ved en udvidelse er der behov for ca. 2376 tons grovfoder. På den udvidede betonplatform kan der lægges ca. 670 tons grovfoder, så det forventes, at alt grovfoder fremover kan opbevares på beton. Der fodres primært med majs- og græsensilage.

Ved siden af stalden står i dag en kraftfodersilo på 13 tons. Denne er placeret oppe ved malkestalden, og indblæsningsstuds sidder på siloen. Ved udvidelsen og ændringen i stalden etableres en betonplatform midt for stalden på syd siden, og her opstilles den eksisterende silo sammen med en nysilo af samme størrelse/dimension. Siloen er af hvid glasfiber, ca. 7 meter høje og ca. 2,5 meter i diameter. De nye bliver af samme dimensioner og materiale. Foderladen ved siden af stalden anvendes ligeledes til mindre oplag af foder og halm.

Eventuel foderspild på betonpladsen under fodersiloerne opsamles straks, således at der ikke er risiko for afledning af næringsrigt spildevand til omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at de tiltag der laves mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage er med til at sikre, der ikke sker en øget påvirkning af omgivelserne. Placeringen af fodersiloer og udvidelsen af plansiloarealet vil mindske transporten af foder på ejendommen.

VILKÅR

6.2.1 Evt. foderspild på betonpladsen under fodersiloerne skal straks opsamles, således at der ikke kan ske afledning af næringsrigt overfladevand til omgivelserne.

6.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG SAMT BESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Sidste års samlede elforbrug var på ca. 91.554 kWh. Strømmen blev bl.a. brugt til malkning, ventilation, gyllehåndtering, foderhåndtering og belysning. Ved udvidelsen forventes elforbruget at stige til 180.100 kWh.

Af anden energi anvendes der dieselolie, i 2006 var dieselolieforbruget ca. 21.750 l. Det forventes at energiforbruget stiger lidt mere en normalt, da der er større energiforbrug ved robotmalkning, når de malker hele døgnet. Der vil også blive anvendt mere elektricitet i forbindelse med opdrættet.

I forbindelse med udvidelsen er der påtænkt tiltag for at mindske energiforbruget. Der vil bl.a. blive anskaffet en større gyllevogn, så der kan fragtes større mængder gylle ved udbringning, og dermed spares på brændstof til udbringning af gylle.

Nedlæggelse af svineproduktionen medfører tillige, at der ikke skal anvendes så meget energi på ventilation i "Svinestalden". Ved ombygningen til dybstrøelsesstald til kalve vil der overvejende laves naturlig ventilation. Ventilationssystemet vil dog fortsat blive brugt på fx varme sommerdage.

Ejendommen forsynes med vand fra Bjerndrup Vandværk. Den mængde vand der årligt bliver brugt i produktionsanlægget er i før situationen på 6563 m³. Den mængde vand der bruges i efter situationen er på 13.315 m³. Hertil kommer mængden af vand til vanding i marken. Dette forventes dog ikke ændret.

Af den totale mængde vand blev der i før situationen brugt 5878 m³ som drikkevand. Drikkevandsmængden er 11.695 m³ i efter situationen. En stor del af drikkevandet går til mælkeproduktionen, en del fordampes og resten går til gyllen.

Forbruget af vaskevand i før situationen er 644 m³, i efter situationen er forbruget af vaskevand steget til 1284 m³. Størstedelen af vaskevandet går til vask af malkeanlæg, en lille del går til vask af inventar og materiel.

Der anvendes et spareprogram på vask af malkeanlægget. Malkerobotterne skyller og vasker pattekopperne efter hver malkning, og dermed holdes disse rene. Vask af anlæg sker en gang dagligt, når mælken afhentes. Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade til kreaturerne, så der er et begrænset drikkespild (disse er ligeledes BAT).

Ejendommen vander sine marker. Boringerne ligger hhv. ved Kolstrup Landevej (mark nr. 78), Spangvej 24 (mark nr. 61) og i Molstrup by (mark nr. 47).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug vurderes det, at der holdes fokus på eventuelle energibesparende teknikker. Det vurderes, at malkeanlægget og mælkekøleanlægget er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af disse er således særligt relevante.

VILKÅR

6.3.1 Anlæg der er særligt energiforbrugende, såsom malkeanlægget og mælkekøleanlægget, skal serviceres og vedligeholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller i henhold til producentens/leverandørens specifikationer, således at de kan fungere energieffektivt

6.3.2 Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultaterne og de eventuelle konkrete energibesparende forslag. Ejendommen skal forholde sig konkret til rapportens resultater og forslag. Rapporten skal udarbejdes senest 1 år efter meddelelsen af miljøgodkendelsen og indsendes i kopi til kommunen.

6.4 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND OG AFLØBSFORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen omfatter vand fra vask af stalde, inventar, tankrum, malkeanlæg, drikkevandsspild, vand fra vask af maskiner, samt overfladevand fra møddingsplads og plansilo. Afløbsplan for ejendommen på Bjerndrup Landevej 15 findes i Bilag 8

Spildevandet fra tankrum, malkestald, rengøring af stalde, drikkevandsspild samt overfladevand fra plansilo og møddingsplads ledes til gyllebeholder. Ved udvidelsen af plansilo og placering af teknikrum og robotter i stalden, vil dette også blive koblet til gyllekanal osv. og hermed opsamles dette i gyllebeholder. Alt dette medregnes i kapacitet.

Mængden af drikkevandsspild udgør før udvidelsen ca. 170 m³ og efter udvidelsen vil mængden være ca. 337 m³. Vaskevand udgør før udvidelsen 644 m³, og efter udvidelsen forventes denne at stige til 1284 m³. Fra plansilo vil der før udvidelse blive afledt 840 m³, og efter udvidelsen vil der blive afledt 1540 m³. Sanitært spildevand for beboelse ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg.

Mængden af vaskevand, drikkevandsspild og overfladevand fra plansiloen ledes til gyllebeholder. Spildevand fra plansiloanlæg ledes til beholderen på 1300 m³. Disse mængder udgør i før situationen 1654 m³, og efter situationen er det 3161 m³.

Ved kostaldens sydøstlige ende er en forbeholder. Herfra er der afløb til gyllebeholderen på 2000 m³. og på sigt til den nye beholder. Ved nuværende svinestald, som ombygges til kalvestald, er der midt for på sydsiden en forbeholder med afløb til den lille gyllebeholder på 1300 m³.

Fra ensilagepladsen er der afløb som ledes til samlebeholder beliggende ved forbeholderen til nuværende svinestald. Spildevand/overfladevand fra ensilagepladsen pumpes til forbeholdere og ledes derfra videre til gyllebeholder. Nyt plansiloanlæg etableres med afløb som tilkobles afløbet fra eksisterende plansilo. Den nye plansilo bliver 14x60 m og med 2 m sider. Det samlede befæstede plansiloareal med afløb til forbeholderen bliver efter udvidelsen på 2200 m². Overførsel af spildevandet fra ensilagesiloerne sker ved hjælp af en dykpumpe, der pumper over til gyllebeholderen.

Ved dimensionering af pumpekapaciteten er der regnet med en tilførsel af overfladevand på 110 l/sekund/ha. Dette er den afstrømningsfaktor, man normalt anvender ved vejbyggeri. Der er på denne baggrund beregnet en tilstrømning på op til 24,2 l/sekund, når det befæstede areal er på 2200 m². Forbeholderen/pumpebrønden er på 5 m³, hvorfor den vil kunne fyldes på 3 minutter og 45 sekunder i kraftigt regnvejr. Der er således behov for en dykpumpe der som minimum kan flytte 24,2 l/sekund.

Der ledes ikke forurenede spildevand fra produktionsbygninger eller pladser til grøfter og dræn. Alle bygninger er forsynet med tagrender og regnvandet ledes derfra til faskiner, hvor fra det nedsives.

Regnvand fra betonpladsen under de to fodersiloer afledes til faskine og nedsives derfra. Eventuel foder-spild på betonpladsen under fodersiloerne opsamles straks, således at der ikke er risiko for afledning af næringsrigt spildevand til omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at afledning af spildevand og overfladevand sker i henhold til gældende regler og ikke vil kunne medføre væsentlige gener for miljøet og de omkringboende. Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere er nærmere beskrevet i afsnittet "Flydende husdyrgødning".

VILKÅR

6.4.1 I tilfælde, hvor der er behov for anvendelse af sæbe eller desinfektionsprodukter til afvask af stalde eller lignende, skal Kolding Kommune kontaktes for accept af udbringning af vaskevand.

6.4.2 Overfladevand fra alle bygninger skal afledes gennem tagrender til faskiner, hvor fra det nedsi-ves. Såfremt afledningsmetoden ønskes ændret, skal der forinden ansøges om spildevandstilladelse hos kommunen.

6.4.3 Der skal være en pumpe i forbeholderen/pumpebrønden, der modtager overfladevand fra ensilagesiloerne, der minimum kan overføre 25 l/sekund til gyllebeholderen.

6.4.4 Der skal være overfyldsalarm i forbeholderen/pumpebrønden, der modtager overfladevand fra ensilagesiloerne.

6.5 AFFALD OG DØDE DYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald fra produktionen omfatter: Tom emballage fra vaske, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, flue-strips osv.). Eventuelt medicinsk affald vil blive leveret til dyrlæge eller på apotek.

Der er indgået en aftale med entreprenøren Flemming Paulsen, som henter al affald hver 14. dag. På ejendomme er der 2 stk. 1000 l industricontainer, hvori alt affald fra produktionen i lægges. Der frasor-teres farligt affald, glas/lysstofrør og brændbart affald.

Tom emballage fra vaske og skyllemidler afleveres til leverandøren. De tomme vaskemiddelbeholdere opbevares i teknikrummet. Dette er tromler på 200 liter, og der opbevares ca. 2 stk. tomme tromler ad gangen.

Spildolie oplagres i olietønder, som står i værkstedet på fast bund. Spildolien oplagres i en 200 liters tønder. Den olie der anvendes til maskinparken oplagres også i værkstedet. Der vil blive lavet aftale med aftager af olieaffald, evt. med Dansk Oliegenbrug.

I 2006 døde der årligt ca. 7 % malkekøer pr år. 4 % kvier/år og 7 % småkalve pr år. Denne dødelighed forventes ikke større, ved udvidelsen. De døde dyr opbevares mellem kornladen og svinestalden, og der anvendes kadaverkap, hvilket bruges til let afskærmning. De døde dyr afhentes af DAKA, der kører i om-rådet minimum en gang ugentligt eller efter behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen samt sørge for at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Der skal således foretages en sortering af større mængder papir, pap og plastic m.v., og såfremt det er muligt at genbruge affaldet, skal det bortskaffes til genanvendelse.

Ved at inddrage en affaldskonsulent i vurderingen af ejendommens produktion, opbevaring og bortskaffelse af affald sikres det at ejendommen holder fokus på området. Kommunen vurderer på denne baggrund, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaringen og bortskaffelsen af affald fra virksomheden.

VILKÅR

6.5.1 Affald skal sorteres, opbevares og bortskaffes i henhold til Kolding Kommunes affaldsregulativ.

6.5.2 Landbrugsfolie/overdækningsplast til ensilagestakke skal frasorteres og bortskaffes til genbrug.

6.5.3 Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.

6.5.4 Virksomhedens medicin, medicinaffald og andre kemikalier m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

6.5.5 Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares mellem kornladen og svinestalden, og der skal anvendes kadaverkap, til afskærmning således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrejfende dyr.

6.5.6 Døde dyr skal transporteres snarest og senest efter 1 uge til destruktionsvirksomhed.

6.5.7 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen bortset fra tørt haveaffald.

6.5.8 Ejendommen skal senest 1 år efter miljøgodkendelsens meddelelse have besøg af en affaldskonsulent fra Kolding Kommunes renovationsafdeling med henblik på korrekt og optimal opbevaring og sortering af affald. Besøget er gratis og Renovationsafdelingen kan kontaktes på tlf. 79791487.

6.6 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dieselolie oplagres i en dieselolietank på 1200 l fra 2003 i nordlige "Lade" (Bilag 8).

Opvarmning af stuehus foregår vha. et halmfyr fra 1989. Her brændes ca. 50 tons rundballer pr. år. Dette ændres ikke.

Vaskemiddel og andet til rengøring af malkeanlægget opbevares i teknikrummet.

Spildolien opbevares i værkstedet, hvor også råolien opbevares. Disse opbevares hver især i to dunke af 200 l.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at den nuværende olietank er placeret forsvarligt uden væsentlig risiko for uheld eller påkørsel. Der er på dette grundlag ikke stillet vilkår om opstilling af pullerter. Der gøres opmærksom på, at eventuelle nye olietanke inden opstilling skal anmeldes til og godkendes af kommunen.

Ejendommen drives økologisk, hvorfor der ikke er opbevaring af sprøjtemidler på ejendommen.

VILKÅR

6.6.1. Tankpistol på dieseltanken må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

6.6.2. Olieproducter, kemikalier og farligt affald skal opbevares under tag, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord.

6.6.3. Olieproducter, kemikalier og farligt affald må ikke opbevares i åbne beholdere.

6.6.4. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

6.6.5. Ved evt. spild ved olie- og dieseltanke skal spildet opsuges med fx kattegrus eller savsmuld og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

6.7 DRIFTSFORSTYRRELSER, UHELD OG RISICI

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan (Bilag 9), der beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer såsom brand, udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v., udslip og spild af kemikalier eller olie og strømsvigt.

Det færdige byggeri tilstræbes at give så få gener som mulig for dyrene. Ombygning af kostald, opførelse af ny gyllebeholder og udbygning af plansilo tilstræbes at foregå uden gene for den daglige drift.

Når byggefasen er overstået opformeres besætningen med egne dyr flere malkekøer og disse skal tilvænes robotterne ligesom de eksisterende køer i anlægget. Efter udvidelsen og ændring af stalden, og når besætningen er på fuld koantal, vil de ældre løbekvier befinde sig i løsdrift afdelingen i kostalden. I forbindelse med indkøring af malkebotterne vil der være en tilvænningsfase, for at undgå at køerne går drastisk ned i mælkeproduktion. Rummene med malkebotter isoleres, så risici for evt. frostsprængninger ikke forekommer. Evt. etableres varme eller der anskaffes en varmekanon for at holde rummet frostfrit.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen, der er placeret ved teknikrum. Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og til dette er der anskaffet nødstrømsanlæg på ejendommen. Derved opstår der ikke risici for at køerne ikke kan malkes.

Da det er ansøger der varetage gylleudbringning, vil han, ved en evt. skade på gyllebeholderen, i forbindelse med gyllekørsel, være til stede for at stoppe udløb. Der er ligeledes en traktor med frontlæsser eller en gummiged på ejendommen, der kan anvendes til at hindre større forureninger med gylle.

Der anvendes kran til omlastning af gylle, og denne betjenes manuelt, så der er ikke risiko for at pumpen igangsættes ved en fejl. Der pumpes altid fra stald til beholder. Dermed er der mindre risiko for at store mængder gylle pumpes over. Og der er ikke etableret pumpe mellem stor og lille gyllebeholder. På den nye beholder etableres kontraventil, der hindrer gyllen i at løbe tilbage til stalden.

Der indkøbes nyere større gyllevogn så der kan tages mere gylle med og dermed minimeres antallet af gylletransporter. På gyllevognen er ligeledes monteret kran, så overpumpning af gylle fra beholder til vogn kun kan ske når vognen er der og laster.

Den eksisterende plansilo udvides så alt grovfoderet der skal anvendes kan opbevares på fast bund og dermed nedsættes risici for saftafløb og for at køre fast i markarealerne, der især er et problem ved at opbevare grovfoderet i markstakke.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at der med en beredskabsplan og ovenstående miljøtekniske beskrivelse vil være muligt at forholde sig til de driftsforstyrrelser, uheld og risici der typisk vil kunne opstå på en ejendom af den type og størrelse, der er ansøgt om.

VILKÅR

6.7.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.

6.7.2 Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 2 uger efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Kolding Kommune. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.

6.7.3 Nærved uheld skal noteres i driftsjournal, og der skal udarbejdes procedure med henblik på forebygning af disse. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

6.7.4 Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabs-

plan skal vedligeholdes løbende og revurderes årligt af driftsherren, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

6.7.5 Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen, på et for medarbejderne let forståeligt sprog.

7 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen og evt. afsættes og modtages fra anden side. Husdyrgødningens opbevaring, håndtering og evt. teknisk forarbejdning indgår også heri. Efter hvert underafsnit står de vilkår, der vedrører dette.

7.1 GØDNINGSTYPER, MÆNGDER, UDBRINGNING OG HARMONIKRAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående oversigt viser den årlige produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning på ejendommen i det ansøgte projekt samt i modtaget og afsat husdyrgødning.

<i>GØDNINGSTYPE</i>	<i>Kg kvælstof</i>	<i>Kg fosfor</i>	<i>DE</i>
<i>Kvæggylle</i>	<i>29367,93</i>	<i>5228,77</i>	<i>278,73</i>
<i>Dybstrøelse kvæg</i>	<i>5337,98</i>	<i>822,87</i>	<i>44,76</i>
<i>Afsat ved græsning indenfor udbringningsareal</i>	<i>2920,36</i>	<i>514,12</i>	<i>27,76</i>
<i>Modtaget husdyrgødning (svinegylle fra CVR: 48296815)</i>	<i>3840,00</i>	<i>691,00</i>	<i>38,40</i>
<i>I alt indenfor udbringningsareal</i>	<i>41466,27</i>	<i>7256,76</i>	<i>389,65</i>
<i>Afsat ved græsning udenfor udbringningsareal</i>	<i>Indgår ikke i beregning</i>	<i>Indgår ikke i beregning</i>	<i>31,02</i>
<i>I alt</i>			<i>420,67</i>

Driftsformen på ejendommen er økologisk. Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes i sort jord og græs. Der indkøbes ny gyllevogn i forbindelse med udvidelsen, og det kan derfor forventes at udbringningen vil blive med den bedst tilgængelige metode. Dybstrøelse udbringes overvejende direkte fra stald til mark og pløjes ned straks efter. En mindre andel placeres på/i plansiloen med sider eller evt. i markstak.

Redegørelse for harmonikrav.

Harmonibehovet til den ansøgte produktion på 382,27 DE kvæg er 273,05 ha ved et husdyrtryk på 1,4 DE/ha. Der modtages herudover 38,4 DE svinegylle, der ligeledes kan udbringes med 1,4 DE/ha, svarende til behov for yderligere 27,4 ha udbringningsareal. Det er samlet behov for areal til udbringning af 420,67 DE.

Til selve hovedejendommen hører et matrikulært ejet areal på 125,08 ha heraf går 7,91 ha fra til vej, skov, skel osv. Ud af dette er der tillige et areal på 6,53 ha, der kun anvendes til græsning. Det samlede udbringningsareal til hovedejendommen bliver derfor 110,64 ha.

Derudover drives et forpagtet areal på 163,3 ha. En del af det forpagtede areal (26,55 ha) anvendes kun til afgræsning. Dermed er det samlede udbringningsareal hvorpå der kan udbringes gylle med gyllevogn på 247,73 ha. Fra 1. okt. 2008 tilkommer nyt forpagtet areal på ca. 40 ha, heraf ca. 31 ha i omdrift og 9 ha afgræsses. Dette kommende nye forpagtede areal er medtaget som henholdsvis udspretningsareal og græsningsareal i projektet. Det samlede udbringningsareal til gylle er dermed 278,39 ha, svarende til at der kan udbringes 389,75 DE med gyllevogn og ved afgræsning inden for udbringningsarealet.

Det samlede græsningsareal, hvor der kun tildeles den mængde husdyrgødning, der afsættes af de græssende dyr udgør i alt yderligere 42,08. Det er beregnet, at de græssende dyr afsætter husdyrgødning svarende til 31,02 DE udenfor udbringningsarealet.

Der kan således samlet afsættes husdyrgødning svarende til 420,77 DE på ejendommen, hvorved harmonibehovet er opfyldt. 389,75 DE kan afsættes indenfor udbringningsarealet, og 31,02 DE kan afsættes ved afgræsning udenfor udbringningsarealet. Der er således tilstrækkeligt areal til udbringning af husdyrgødning på ejendommens arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der er tilstrækkeligt areal på ejendommen til at udbringe den producerede og modtagne husdyrgødning. Ejendommens udbringningsarealer samt græsningsarealer hvor der udelukkende tilføres den husdyrgødning, der afsættes under afgræsning er vist på Bilag 4.

VILKÅR

- 7.1.1 Der kan maksimalt modtages 38,4 DE svinegylle til udbringning på ejendommen, når ejendommen er på fuld husdyrproduktion. I perioder med mindre husdyrproduktion end den maksimalt tilladte på ejendommen, kan udbringningsarealerne tilføres svine- eller kvæggylle op til det fulde husdyrtryk.
- 7.1.2 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de i Bilag 4 viste 278,39 ha udbringningsarealer.
- 7.1.3 Der må maksimalt afsættes husdyrgødning svarende til 31,02 DE, på de 42,08 ha græsningsareal udenfor udbringningsarealet (svarende til 0,74 DE/ha).
- 7.1.4 Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udspretning eller afsætning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

7.2 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING OG DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen og opføres 1 ekstra i forbindelse med udvidelsen. Placering kan ses på Bilag 3:

Gyllebeholder 1: 1300 kbm. Beholderen er en Perstrup fra 1989. Den er opført i elementer og der har været foretaget 10 års beholder kontrol senest i 1999.

Gyllebeholder 2: 2000 kbm. Denne beholder er en Perstrup årgang 2002. Der er endnu et nogle år til første beholderkontrol. Opført i elementer og er beliggende bag eksisterende staldbygninger i forholdsvis fladt terræn.

Gyllebeholder 3: 3500 kbm. Beholderen er en ny beholder og bunden støbes på pladsen og derefter opsættes elementer der fuges og holdes sammen med kabler eller låse (afhængigt af type). Dybden bliver ca. 4 meter heraf ca 2 m over terrænet og den ligger i forbindelse med de eksisterende bag bygningerne der hører til ejendommen.

BAT: Der sørges for, at der altid er flydelag på beholderne. Efter omrøring i forbindelse med udbringning kontrolleres det, at der igen dannes flydelag. Om nødvendigt tilføres snittet halm eller lignende for at etablere flydelaget. Når tanken er tom, inspiceres beholderen, og evt. nødvendig vedligeholdelse udføres. Der føres logbog for flydelaget på beholderne. Gyllevogne fyldes med sugekran, således at der ikke er risiko for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn.

OPBEVARINGS-ANLÆG	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
<i>gyllebeholder 1</i>	<i>1</i>	<i>1989</i>	<i>1300</i>	<i>Flydelag</i>	<i>ikke fast</i>
<i>gyllebeholder 2</i>	<i>2</i>	<i>2002</i>	<i>2000</i>	<i>Flydelag</i>	<i>Ikke fast</i>
<i>gyllebeholder 3</i>	<i>3</i>	<i>?</i>	<i>3500</i>	<i>Flydelag</i>	<i>Ikke fast</i>
<i>gyllekanaler under "Kostald"</i>			<i>900</i>		
<i>I alt</i>			<i>7700</i>		

Opbevaring af dybstrøelse

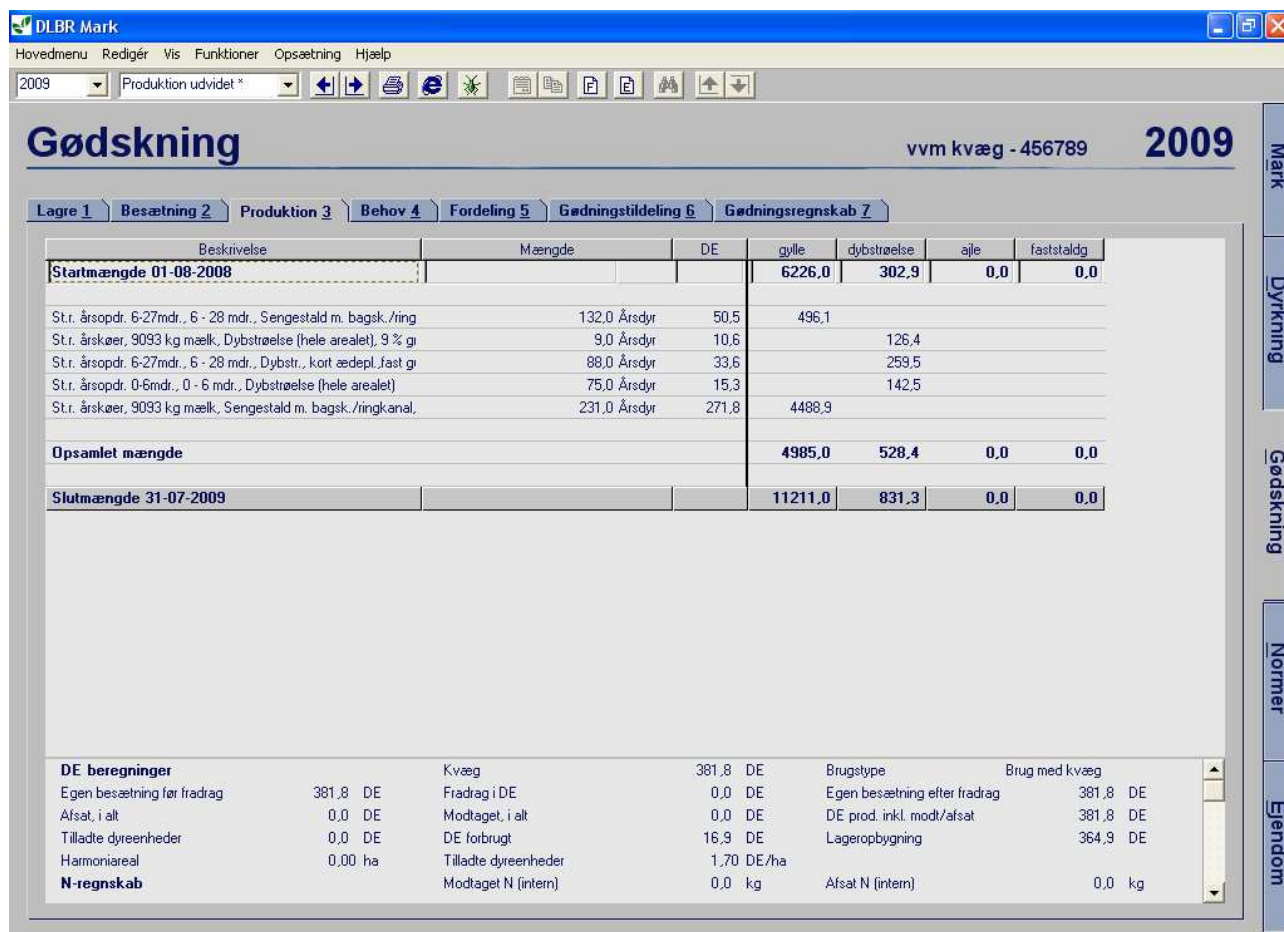
Til opbevaring af den dybstrøelse der ikke køres direkte ud på mark, laves en overdækket stak i en af plansiloerne. Plansiloerne har afløb til forbeholder hvorfra der pumpes til gyllebeholder. Dybstrøelsen kommer fra staldene med ungdyr, kalvebokse og kælvingbokse/sygebokse.

Stakken kan indeholde den andel dybstrøelse (23%) der ikke køres direkte ud. Stakken i plansiloen overdækkes i henhold til reglerne. Det forventes ikke at anvende markstak fremover. Kun dybstrøelsen fra ungdyrene er tilstrækkeligt komposteret til, at den evt. kan udlægges i markstak.

Der køres dybstrøelse ud ca. 2-3 gange årligt, og det tilstræbes, at dybstrøelsen kan køres direkte ud. Der kan dog opstå perioder, f.eks. hvor der er frost i jorden, og her lægges dybstrøelsen i stak i plansiloerne. Det indgår som en forudsætning, for at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav, at minimum 77% af dybstrøelsen køres direkte ud. Dette svarer til, at dybstrøelsen fra ungdyrstalden "gl. kostald" køres direkte ud på mark og nedpløjes.

Husdyrgødningsmængder er beregnet i henhold til normer i DLBR. Disse normer indeholder norm for vaskevand, drikkevandsspild og regnvand i gyllebeholdere. Drikkevandsspild og vaskevand udgør ca. 750 m³.

I afsnittet om spildevand er angivet en forventet drikkevandsspild, vaskevand og spildevand fra plansilo på i alt 3161 m³. Heraf er altså ca. 750 m³ indeholdt i normen. Dvs. at der i alt tillægges 2410 m³ til normen.

Beskrivelse	Mængde	DE	gylle	dybstrøelse	ajle	faststaldg
Startmængde 01-08-2008			6226,0	302,9	0,0	0,0
St.r. årsoodr. 6-27mdr., 6 - 28 mdr., Sengestald m. bagsk./ring	132,0 Årsdyr	50,5	496,1			
St.r. årskøer, 9093 kg mælk, Dybstrøelse (hele arealet), 9 % gr	9,0 Årsdyr	10,6		126,4		
St.r. årsoodr. 6-27mdr., 6 - 28 mdr., Dybstr., kort ædepl./fast gr	88,0 Årsdyr	33,6		259,5		
St.r. årsoodr. 0-6mdr., 0 - 6 mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	75,0 Årsdyr	15,3		142,5		
St.r. årskøer, 9093 kg mælk, Sengestald m. bagsk./ringkanal,	231,0 Årsdyr	271,8	4488,9			
Opsamlet mængde			4985,0	528,4	0,0	0,0
Slutmængde 31-07-2009			11211,0	831,3	0,0	0,0

DE beregninger	Kvæg	Brugstype	Brug med kvæg
Egen besætning før fradrag	381,8 DE	Egen besætning efter fradrag	381,8 DE
Afsat, i alt	0,0 DE	DE prod. inkl. modt/afsat	381,8 DE
Tilladte dyreenheder	0,0 DE	Lageropbygning	364,9 DE
Harmoniareal	0,00 ha	Tilladte dyreenheder	1,70 DE/ha
N-regnskab		Afsat N (intern)	0,0 kg

Opsamlet mængde gylle, spildevand og vaskevand

Der produceres 4985 m³ gylle i staldene, idet der er taget hensyn til at kørerne afgræsser minimum 1 måned årligt og ungdyrene 6-28 mdr. i minimum 5 måneder årligt. + 2410 spildevand, vaskevand mv. i alt ca. 7400 m³.

Samlet kapacitet i gyllebeholdere: 3500 m³ + 2000 m³ + 1300 m³ svarende til i alt 6800 m³. 6800 m³ svarer til minimum 11 måneders opbevaringskapacitet.

Beholderen på 1300 m³ anvendes normalt kun til spildevand fra plansiloanlægget

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune finder, at gyllebeholderne som udgangspunkt sikrer en god og sikker opbevaring af gyllen, og at der med veletablerede flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener. Da Gyllevogne fyldes med sugekran, vurderer kommunen at risikoen for spild ved pumpning

fra beholder til gyllevogn er minimal, og der er på denne baggrund ikke stillet vilkår om påfyldningsplads ved den nye gyllebeholder. Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på minimum 11 måneder sikrer, at der er en god bufferkapacitet på ejendommen ud over husdyrgødningsbekendtgørelsens minimumskrav. Ved at mindske brugen af markstakke nedsættes udledningen af næringsstoffer til miljøet. På dette grundlag vurderer kommunen, at der i fornødent omfang er anvendt BAT i forbindelse med opbevaring/behandling af husdyrgødning.

VILKÅR

7.2.1 I forbindelse med pålæsning og udbringning af husdyrgødning må der ikke spildes eller tildeles gødning således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

7.2.2 Gyllevogne skal fyldes ved hjælp af sugekran.

7.2.3 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

7.2.4 Minimum 77% af dybstrøelsen skal køres direkte fra stald til udbringning på mark

7.2.5 Udlægningsdato og placering af evt. markstakke skal noteres i driftsjournal med tilhørende kort og kunne forevises i forbindelse med tilsyn.

7.2.6 Transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionsanlægget skal foregå med lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

8 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette kapitel beskrives og vurderes den ammoniakfordampning m.v. der sker fra projektets anlæg og den eventuelle betydning for naturområder, samt mulige gener som følge af lugt, transport, støj, fluer, støv og lys.

Efter hvert underafsnit står de vilkår der vedrører dette.

8.1 AMMONIAK, NATUR OG TERRISTISKE NATURA 2000-OMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er beregnet en samlet årlig ammoniakemission fra anlægget på 3077,88 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 341,78 kg N/år i forbindelse med udvidelsen. Projektet overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre. Denne reduktion er primært opnået ved det anvendte staldsystem spaltegulv med skraber i "Kostald", der er at betragte som et BAT-tiltag samt ved at størstedelen af dybstrøelsen skal køres direkte ud, hvilket også er BAT..

Alle staldafsnit og gødningslagre ligger mere end 1000 m fra nærmeste særligt sårbare naturområde (efter §7 i husdyrloven), hvorfor der ikke er foretaget en beregning af ammoniaknedfald (deposition) på sådanne arealer.

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, er 5 søer ca. 300 – 600 m fra driftsbygningerne, et engareal ca. 480 m øst for driftsbygningerne og et moseareal ca. 940 m øst for driftsbygningerne. Der er ca. 11,4 km mod ØNØ til nærmeste Natura 2000 område (Lillebælt) og ca. 5,6 km mod vest til nærmeste særligt sårbare naturområde jf. Husdyrlovens § 7.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer, der ligger på eller op til disse. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår ud over den gældende lovgivning for at beskytte de pågældende arealer i forbindelse med projektet.

Arealerne beliggende i Haderslev Kommune er blevet vurderet af denne. Haderslev Kommune har vurderet, at det konkrete projekt under overholdelse af ansøgningens forudsætninger, herunder krav til drift af græsningsarealer, og husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau kan realiseres uden væsentlige virkninger på miljøet.

På baggrund af en vurdering af projektet, områdernes forventede sårbarhed og afstanden til disse fra produktionsanlægget, er det vurderet, at nedfald af ammoniak der er afdampet fra projektet, ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder eller terristiske Natura 2000-områder. Kolding Kommune vurderer, at der ved det valgte staldsystem i "Kostald" er implementeret BAT til reduktion af ammoniakoverskuddet i fornødent omfang projektets størrelse og karakteristika taget i betragtning. Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

8.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor.

<i>OMRÅDETYPE</i>	<i>Beregnet geneafstand fra ejendommen til områdetypen</i>	<i>Afstand fra ejendommen til områdetypen</i>
<i>Byzone / Sommerhusområde</i>	<i>245 m</i>	<i>2,5 km</i>
<i>Samlet bebyggelse</i>	<i>geneafstand 160 m og korrigeret geneafstand 144 m. Der er korrigeret fordi nærmeste beboelse som kan danne samlet bebyggelse ligger i retningen 300 – 60gr</i>	<i>aktuel afstand 150</i>
<i>Enkelt bolig</i>	<i>78 m</i>	<i>87 m</i>

Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen, der også danner et centrum for staldene, som afstandene beregnes ud fra.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. antal og typer af husdyr i de forskellige stalde. Lugtgeberegningen er korrigeret for det forhold at ungdyrene afgræsser minimum 5 måneder om året.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er korrigeret, da lugtbidraget kommer fra forskellige stalde fordelt ud over ejendommen, men hvor selve "lugtcentrum" er forskudt i østlig retning hvor den store kostald og gyllebeholderne er placeret. Da den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand overholdes lugtkravet. De beregnede geneafstande til "enkelt bolig" og til "byzone" er ligeledes overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre områdetyper er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I gyllebeholderne skal der altid være et intakt flydelag, der effektivt begrænser lugtafgivelsen. Flydelaget skal inspiceres minimum 1 gang om måneden, dog ugentligt i forbindelse med omrøring og tømning og i forbindelse med reetablering af flydelag. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til væsentlig gene for naboerne.

VILKÅR

8.2.1 Bygninger, anlæg, foderanordninger og omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

8.2.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.

8.2.3 Gyllehåndtering, herunder udbringning og omrøring, skal ske på en måde, der begrænser lugtgener mest muligt.

8.2.4 Der skal opretholdes en god staldhygiejne, og samtlige staldafsnit skal hyppigt rengøres for foder- og gødningsrester.

8.2.5 Ungdyrene skal minimum afgræsse 5 mdr. om året.

8.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foder rester fra plansilo, foderborde, krybber osv.

Der foretages hyppig udmugning ved småkalve, og rent omkring krybber og på gangarealer. Afløb holdes rene og frie for foderrester og gødning.

Ansøger har en aftale med Mortalin om bekæmpelse af rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da ejendommen drives økologisk er det ikke muligt at anvende sprøjtemidler til fluebekæmpelse. Kolding Kommune vurderer at der ved effektiv renholdelse af stalde og omgivelser samt det valgte staldsystem i "Kostald" vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener.

Kolding Kommune har ikke modtaget klager over fluegener fra ejendommen. Det vurderes på denne baggrund, at ejendommen hidtil ikke har givet anledning til væsentlige fluegener.

Kolding Kommune vurderer, at bekæmpelsen af fluer og andre skadedyr som udgangspunkt må anses for at være tilstrækkelig for ikke at skabe gener for de omkringboende. Det skal bemærkes, at retningslinierne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

8.3.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

- 8.3.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige fluegener, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.
- 8.3.3 Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

8.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørselsvej indtil produktionsbygningerne foregår af vejen nord for og ved laden og den nyere løsdriftsstald. Derudover er der en indkørsel til stuehuset. Kørsel omkring bygningerne går bag om stalldene, nord for løsdriftsstalden og ned mellem lade og stald. Dertil er der lavet interne veje på en del af arealerne ved og omkring ejendommen. Indkørsel til produktionsbygningerne ligger syd for kostalden. Indkørsel forgrener sig flere gange, dette resulterer i at der er mange selvskabte veje omkring ejendommen.

Antal transporter til og fra ejendommen i nu situationen er ca. 808 og i efter situationen ca. 760 transporter. Der leveres ca. 18 tons kraftfoder til kreaturerne hver 14 dag. Til svineproduktionen leveres der 48 årlige læs foder. Ved kvæget er det 24 årlige læs.

Kraftfoderet til malkekøerne placeres i en 13 tons udendørssilo, som står i nærheden af kostalden. I forbindelse med udvidelsen til 220 køer anskaffer ansøger sig en silo mere på 13 tons, som placeres i forbindelse med malkerobotterne mellem "Svinestald" og "Kostald". Ansøger dyrker en del korn der anvendes i foderet sammen med grovfoder, årligt er der ca. 40 læs korn og ca. 300 læs grovfoder. Korn og det kraftfoder der ikke kan være i 13 tons siloen placeres på betongulvet i den nyere foderlade.

Gyllekørsel foregår lige nu med en 18 tons gyllevogn. Fremover vil der dog blive spredt gylle med en 25 tons gyllevogn. Den nye gyllevogn bliver med nedfælder, som er den nyeste teknologi. Gyllen udbringes af ansøger selv. Ansøger står ligeledes for den øvrige jordbehandling selv.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året. Ved kørsel på offentlig vej passerer enkelte beboelser, og da ejendommen ligger i en samlet bebyggelse, vil der også være kørsel forbi disse.

Til arealerne der ligger lige omkring ejendommen udbringes ca. 39 læs gylle. Der køres ad de interne markveje ved ejendommen. På modsatte side af vejen ligger et mindre jordparcel og dette får 3 læs gylle. Her køres lidt syd ad Bjerndrup Landevej og ind på arealet.

På arealerne nord for ejendommen ved Anderup Skovvej, udbringes 41 læs. Det ny tilkøbte areal der ligger nord for Bjerndrup får 30 læs gylle, og her går transporten nord ad Bjerndrup Landevej og ad Kolstrup Landevej til arealerne.

Arealerne der ligger syd vest for ejendommen (syd for Sommerstedvej) udbringes 90 læs gylle, her går transporten ad Bjerndrup landevej og ud af Sommerstedvej. Denne vej anvendes også når der skal udbringes gylle på arealerne nord for Sommerstedvej. Her udbringes 26 læs gylle.

Arealerne der ligger ved Mølby får tilført 52 læs gylle. Her køres af Bjerndrup Landevej, ad Sommerstedvej der går ud i Bjerndrupvej, herefter krydses Sommerstedvej, og køres ad Storegade, opad Tovskovvej og ind ad mindre vej indtil arealerne. Der udbringes i alt 281 læs gylle til arealerne.

Det årlige antal læs halm er både før og efter udvidelsen ca. 40 læs. Der bruges ca. 70 tons halm til strøelse af kalve. Der anvendes savsmuldsspåner til strøelse af sengene. Dette ændres ikke ved udvidelsen. Savsmuld leveres i baller på paller ca. 3 gange årligt. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen. Der leveres bare større mængder.

Afhentning af mælk sker i dag om formiddagen. Der malkes pt. to gange dagligt, første gang fra kl. 05-07 og anden gang fra kl. 16-18. Med udvidelsen til 220 køer afhentes mælken hver anden dag. Det forventes dog stadig at ske i samme tidsrum, som nuværende situation. Såfremt mejeriet vil afhente mælken hver dag, vil der komme yderligere 180 årlige transporter efter udvidelsen. Malkningen vil ved udvidelsen være ved robotmalkning og vil derfor være næsten døgnet rundt.

Der høstes korn i juli og august måned, hvorfor korntørringen også sker her omkring. Korntørringsanlægget benyttes alt efter, hvor vådt kornet er.

Omkring hver 14 dag afhentes der dyr til slagtning, her drejer det sig enten om udtjente malkekøer eller kvier der ikke er drægtige. Fremover forventer ansøger også at kunne levere dyr til slagtning hver 14 dag. Også tyrekalve i alderen 1-2 mdr. sælges og afhentes hver 14 dag. Dette forbliver uændret i efter situationen.

Der afhentes døde dyr ca. 1-2 gange ugentligt i den nuværende situation. Dette forventes dog vil dog at blive mindre, når der ikke skal produceres slagtesvin på ejendommen. I efter situationen bliver det til ca. 48 transporter pr. år.

I sommerhalvåret bringes en del kvier på græs på de arealer, der er udlagt til afgræsning. Her køres bl.a. også til Mølby i Haderslev Kommune, hvor nogle af arealerne er beliggende.

Kort med transportveje findes i Bilag 7

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at ejendommen ligger hensigtsmæssig i forhold til til- og frakørselsforhold. Transporter til og fra marker sker ad de ruter, der giver mindst mulige gener for de omkringboende.

Det er beregnet at antal transporter til og fra ejendommen i nu-situationen er ca. 808, og i efter-situationen er ca. 760. Reduktionen skyldes hovedsageligt, at svineproduktionen nedlægges, at der indkøbes en større gyllevogn og at opbevaringskapaciteten af foder øges og rationaliseres. Såfremt mejeriet vil afhente mælken hver dag, vil der dog komme yderligere 180 årlige transporter efter udvidelsen. Sammenfattende vurderes det, at produktionsudvidelsen ikke vil medføre væsentligt flere transporter til og fra ejendommen.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport primært skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

VILKÅR

8.4.1 I forbindelse med transport af gylle til udbringningsarealerne anvendes de ruter, der fremgår af Bilag 9. Alternative ruter skal anmeldes til og godkendes af Kolding Kommune.

8.4.2 Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, overstiges med mere end 10 % (75 stk.), skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

8.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj forekommer primært ved færdsel omkring ejendommen og ved malkning. I før-situationen kan der forekomme noget støj fra ventilationsanlægget i svinestalden. Efter udvidelsen forventes ventilationsanlægget i denne stald kun at køre på varme dage, og sjældnere end ved svineproduktionen.

Gyllen pumpes over i gyllebeholderen fra den integrerede fortank i kostalden. Ved pumpning af gyllen benyttes der en traktorpumpe. Der pumpes ca. hver anden dag.

Malkning foregår pt. 2 gange i døgnet, fremover vil den dog foregå hele døgnet vha. robotterne. Robotterne placeret i et isoleret rum, så støjgenen er reduceret. Det gamle malkeanlæg, er placeret i bygningen tæt ved vejen og tættere på nærmeste nabo. Ved overgang til robotmalkning forventes mindre støjgener. Robotterne bliver vasket en gang i døgnet og dette tager ca. 30 min.

Pt. afhentes mælken kl. ca. 9.00 hver dag, dette tager ca. et kvarter. Der kan dog evt. være mulighed for afhentning af mælk hver anden dag. Vask af anlæg foregår pt. efter hver malkning og tager ca. ½ time. Ved fremtidig brug af robotter vasker robotten kort systemet efter hver ko, mens hele anlægget vaskes godt igennem 1 gang i døgnet.

De automatiske malkebotter placeres i et isoleret rum, og det forventes at disse placeres midt i stalden og at teknik rum placeres i umiddelbar nærhed af robotterne. Dermed bliver støjen fra malkeanlægget (herunder vaakumpumpe) og andet teknik, der er placeret tæt på naboer, flyttet længere væk. Der forventes heller ikke samme uro omkring malkning, når køerne "selv styrer" hvornår de malkes, og ikke samles til malkning 2 gange dagligt.

Dybstrøelse udbringes 2 gange i vinterhalvåret. Hos småkalvene muges ud ca. hver 10 dag, og her køres det til ensilagesiloen, hvor stakken overdækkes, hvis ikke det bliver spredt umiddelbart efter.

Flytning af dyr foregår med kreaturvogn. Når dyrene skal på sommergræs, drives de til arealerne tæt ved ejendommen, og ellers køres de med kreaturvogn.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle, ved markdriften og ligeledes ved transporter indtil ejendommen. I perioden ved høst forekommer ligeledes maskinstøj med transporten af halm, korn og foder indtil ejendommen.

I kornladen er der et korntørringsanlæg, der anvendes i høst og perioden efter, afhængigt af vandindhold i kornet. Denne forventes ikke øget ved udvidelsen, da der vil blive produceret mere grovfoder til dyrene og mindre korn. Der forventes dog minimale støjgener udenfor ejendommen, og maskinstøj fra færdsel i forbindelse med den daglige produktionen forekommer hovedsageligt i dagtimerne.

Trafikbelastningen forventes nedsat med anskaffelse af større maskiner til f.eks. udbringning af gylle. Der vil dog blive kørt en del mere halm og foder ind til ejendommen, da besætningen bliver større.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsageligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året.

Foderet blandes og udfodres med mixervogn og en traktor. Fodring og foderblanding foretages på samme tidspunkt, dog blandes større portioner, og forskellige blandinger til køer og ungdyr. Der vil i forbindelse med blanding af foder til køerne også blive blandet foder til ungdyrene, dette udfodres dog om

eftermiddagen. Foderet til køerne blandes kl. 7.30 og dette udfodres umiddelbart herefter. Der fodres kun 1 gang dagligt. Kalvene får foder om eftermiddagen ca. kl. 15. Ved den fremtidige robot malkning vil der blive udfodret en del kraftfoder i robotterne, ligesom der nu udfodres kraftfoder i malkestalden. Valsning af korn foregår imellem kl. 9-11. i foderladen, hvor kornet også lagres.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november. Ensilering slæt af græs, foregår i perioden maj-oktober. Majs ensileres i perioden september – november. Halm og korn køres i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold, herunder regn.

Strøelsesmåtten fra de mindste kalve fjernes ca. hver 10. dag og køres på møddingspladsen eller direkte ud på marker. I vinterhalvåret udbringes dybstrøelsen fra de store dybstrøelsesboks 2 gange i løbet af ca. 6 mdr. Dybstrøelsen lægges i markstak, som overdækkes, hvis denne ikke udbringes direkte og nedmuldes på arealet kort tid efter. Fremover vil der være mere grovfoderkapacitet i den større plansilo. Grovfoderet vil således ligge på fast bund og ikke i en markstak, som nu, hvor der er risiko for at sidde fast osv. Der er altså mindre støj fra traktorerne ved kørsel i plansilo.

Herudover kommer bl.a. inseminøren jævnligt, klovbeskæring foretages ca. 3 gange årligt, og ved akutte problemer tilkaldes dyrlægen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Det vurderes ligeledes ikke, at udvidelsen vil medføre flere væsentlige støjgener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkravene ejendommens opbygning og afstanden til naboer taget i betragtning.

VILKÅR

8.5.1 Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A)) målt i ethvert punkt ud for naboskel, må ikke overstige:

DAG			
mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
alle dage	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
alle dage	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.

8.5.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis Kolding Kommune finder det påkrævet. Dokumentationen for overholdelse af støjkravene kan være i form af må-

linger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter og under driftsbetingelser, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

8.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Endvidere kan der forekomme støvgener under høst af korn til modenhed, samt når der presses halm.

Da der sker en mindre reduktion i antallet af transporter, og foderopbevaringen og håndteringen koncentrerer sig i den nordøstlige del af ejendommen forventes det ikke, at der forekommer flere støvgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering, håndtering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

8.6.1 Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning og tømning af foder undgås. Siloerne skal være udstyret med melcyklon og vedligeholdes i henhold til producentens anvisninger.

8.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Armaturer i staldene er halogenlamper (kviksløvlamper), disse er ikke generende for omgivelserne, da de er placeret oppe under taget og lyser direkte ned i stalden. Der vil også i det nye koafsnit være halogenbelysning. Desuden er der orienterings lys på gavlen af kostalden.

I den fremtidige situation vil der være orienterings lys ved robotterne, hele døgnet, så køerne bliver lokket til robotten, og kan orientere sig om natten, når de går til malkning. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring især i vinterhalvåret. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens stalde ligger forholdsvis afskærmede i forhold til de omkringboende. Med baggrund i staldenes placering, topografien og beplantningen vurderes det ikke at driften vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende. Det skal dog fortsat sikres, at ejendommen ikke medfører væsentlige lysgener for de omkringboende. Det vurderes at brug af bevægelsensensorer, hvor det er muligt, ud over at begrænse eventuelle lysgener også vil være gunstigt i forhold til begrænsning af elforbrug og dermed er at betragte som et BAT-tiltag.

VILKÅR

- 8.7.1 Udendørs plads-/orienteringsbelysning skal være forsynet med bevægelsensensorer, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time efter seneste aktivering.
- 8.7.2 Såfremt der modtages klager over væsentlige lysgener fra ejendommen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.

9 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

I dette kapitel beskrives og vurderes projektets arealer og deres påvirkning af nær- og fjernmiljøet som følge af arealdriften og udbringningen af husdyrgødning. I denne forbindelse beskrives påvirkningen af græsningsarealer, søer, vandløb og natur beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, kvælstofudvaskning til overfladevand, fosforoverskud og erosionsrisiko, påvirkning af kvælstofudvaskning til overfladevand, fosforoverskud og erosionsrisiko, påvirkning af kvælstofudvaskning til overfladevand samt påvirkning af grundvand. Efter hvert underafsnit står de vilkår, der vedrører dette.

9.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

	I alt, ha	I nitratfølsomt indvindingsområde	I område med særlige drikkevandsinteresser	Opland til P-belastet Natura 2000-område	Nitrat-klasse 1, 2 eller 3
Ejede og forpagtede arealer	278,30 ha	259,1 ha	271,0 ha	0 ha	0 ha
Græsningsareal udenfor udbringningsarealet, hvor der kun udbringes den mængde husdyrgødning, der afsættes af græssende dyr	42,08 ha	35,8 ha	42,08 ha	0 ha	0 ha

Størstedelen af arealerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser og ca. 259 ha af udbringningsarealet ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Ingen af arealerne ligger i et opland til "P-belastet Natura 2000 område" eller opland til "særligt kvælstoffølsomt opland" (Nitratklasse 1-3).

Der vurderes herudover ikke at være væsentlige arealudpegninger, der kan blive berørt af projektet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringningsarealernes og græsningsarealernes beliggenhed og de konkrete udpegninger med hensyn til arealernes sårbarhed og relevante Regionplantemaer fremgår af Bilag 4-6. Afsnittet har ikke givet anledning til at stille vilkår, idet de eventuelle problemstillinger er nærmere beskrevet i afsnit herunder.

9.2 GRÆSNINGSAREALER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der indgår i alt 42,1 ha græsningsareal i projektet. Ca. 21 ha ligger ved Mølby, og ca. 21,1 ha ligger syd for Bjerndrup.

Ca. 2,7 ha af græsningsarealet ved Mølby ligger inden for Oksenvad Kirkefredning, og ca. 4,1 ha er registreret som eng i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Det fredede areal giver ikke restriktioner på driften som afgræsningsareal.

Ca. 15,2 ha af græsningsarealerne ved Mølby er omfattet af en vådområdedeklaration, der medfører følgende rådighedsindskrænkninger: Arealerne skal permanent henligge som vådområder, der må ikke dyrkes afgrøder, men den naturlige plantevækst må anvendes til græsning, høslæt o.l. Der må ikke tilføres handels- eller husdyrgødning, pesticider, kalk eller andre hjælpemidler, arealerne må ikke omlægges og de græssende dyr må ikke fodres med tilskudsfoder på arealerne.

10,3 ha af græsningsarealet syd for Bjerndrup er registreret som eng i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3.

Som udgangspunkt afgræsses arealerne af ungdyrene fra ca. 6-9 mdr. og indtil de tages hjem omkring 20 mdr. Dyrene græsser i ca. 5 måneder af året. Dvs. at der i nudrift er ca. 50 dyr, og i ansøgt drift ca. 110 dyr. I ansøgt drift tilkommer dog et ekstra græsningsareal ved Bjerndrup + at ansøger selv har et græsningsareal ved Bjerndrup.

Da dyrene imidlertid ikke må tilskudsfodres, vil antallet af dyr der afgræsser arealerne variere hen over sæsonen, da der til hver en tid skal være foder nok til dyrene.

Der vil ikke tilføres arealerne næringsstoffer, idet de næringsstoffer som dyrene udskiller er optaget på det samme areal. Da en del desuden går til tilvækst hos dyrene, vil der reelt blive fraført næringsstoffer fra arealerne, når betingelserne er, at der ikke må tilskudsfodres, og ej tilføres gødning ud over det som dyrene afsætter.

Sæsonproduktionen på et varigt græsareal vil være ca. 4000 FE (normtal) (da arealerne ikke tilføres gødning ud over det som dyrene afsætter, kan produktionen meget vel være noget lavere). Dagsproduktionen vil variere således ud fra normtallet på 4000 FE:

midt april	15 FE/dag
midt maj	40 FE/dag
midt juni	30 FE/dag
midt juli	25 FE/dag
midt aug.	15 FE/dag
midt sep.	10 FE/dag
midt okt.	5 FE/dag

Dyrene vil i gennemsnit skulle optage ca. 4 FE/dag. Det vil med andre ord sige, at antallet af dyr som kan hente tilstrækkelig foder på arealerne vil variere måned for måned med maksimalt 10 dyr/ha i maj måned og 1-2 dyr/ha, når produktionen er lavest. Fordeles de ca. 50 dyr i nudrift ligeligt, vil der gennemsnitlig være ca. 2,5 dyr/ha. Dette dækker dog over en variation hen over sæsonen. I ansøgt drift vil der i gennemsnit være ca. 3 dyr/ha, idet græsningsarealerne ved Bjerndrup også skal anvendes.

I de år eller perioder hvor der har været rigelig med græs til dyrene, er der desuden blevet taget slæt af arealerne. Dette vil også ske fremadrettet, såfremt der er græsvækst nok til, at det økonomisk kan svare sig at bjærge græsset.

Den mængde N og P der afsættes af græssende dyr uden for udbringningsarealet indgår ikke i næringsstofberegningerne, men antages ikke at kunne medføre væsentligt næringsstofoverskud på baggrund af et husdyrtryk på 0,74 DE/ha på græsningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af afgræsningsarealerne ikke er en intensivering i forhold til den hidtidige drift, og at den ikke kan være til skade for de arealer, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Det vurderes ligeledes, at driften ikke er i modstrid med Oksenvad Kirkefredning eller deklARATIONEN om rådhedsindskrænkninger på dele af arealerne. Kommunen finder, at en fortsat afgræsning af arealerne uden supplerende tilførsel af gødning må forventes at være gunstigt for græsningsarealernes tilstand og naturværdierne i området.

VILKÅR

- 9.2.1 Der må maksimalt afsættes husdyrgødning svarende til 31,02 DE, på de 42,08 ha græsningsareal udenfor udbringningsarealet (svarende til 0,74 DE/ha).
- 9.2.2 Græsningsarealerne ved Mølby er omfattet af en vådområdedeclaration der medfører følgende rådhedsindskrænkninger: Arealerne skal permanent henligge som vådområder, der må ikke dyrkes afgrøder, men den naturlige plantevækst må anvendes til græsning, høslæt o.l., der må ikke tilføres handels- eller husdyrgødning, pesticider, kalk eller andre hjælpemidler, arealerne må ikke omlægges og de græssende dyr må ikke fodres med tilskudsfoder på arealerne.

9.3 PÅVIRKNINGER AF SØER, VANDLØB, BESKYTTET NATUR OG BILAG IV-ARTER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område, gennem Ribe Å-systemet. Alle udbringningsarealerne omkring Bjerndrup afvander gennem Spangå og Lavtskov Bæk til Nørre Å der er et tilløb til Gels Å, og videre til Ribe Å der har sit udløb i Vadehavet. Arealerne på vestsiden af landevejen syd for Stepping afvander gennem Store Kærbæk og Nørreå og videre til Gels Å og videre til Ribe Å der har sit udløb i Vadehavet. Arealerne omkring Mølby afvander til Nørre Å, videre til Gels Å og derfra til Ribe Å, der har sit udløb i Vadehavet.

Der indgår 278,3 ha udbringningsareal i projektet samt 42,08 ha græsningsareal udenfor udbringningsarealet. Der er en del vandløb, søer og vandhuller på og op til arealerne der drives under ejendommen.

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af jorderosion samt direkte afstrømning af næringsstoffer fra overfladevand og dræn. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme overfor kvælstoftilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften.

Bortset fra den direkte tilledning fra dræn, er åstrækningerne i projektet generelt beskyttet mod påvirkning fra næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da en del overfladisk afstrømning vil blive tilbageholdt af bræmmer.

Vandløbene og søerne i området er generelt beskyttet mod overfladisk afstrømning og erosion ved 2-meter dyrkningsfrie bræmmer. En stor del af de sø- og vandløbsnære arealer der ligger i tilknytning til eller der indgår i markdriften anvendes kun til afgræsning, og dermed anses områderne ligeledes at være yderligere beskyttet af driftsformen. Der er ikke arealer, der hælder mere end 6 grader ned mod vandløb og søer i projektet.

I området omkring ejendommen og dens udbringningsarealer, er der udpeget en del beskyttede sten- og jorddiger. En del af disse går langs markskel, og ved en stor del af dem er der ligeledes levende hegn, der er med til at beskytte dem yderligere.

Bilag IV-arter

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer om bilag IV-arter, er et vandhul ca. 700 m SØ for ejendommen og et vandhul ca. 1100 m NØ for ejendommen. Arten, der er observeret på disse lokaliteter, er løvfrø. Begge disse vandhuller grænser op til ejendommen udbringningsarealer. Der er ligeledes observeret løvfrø i en del af de andre vandhuller i nærområdet.

Der sker ingen nedrivning af gamle bygninger, ingen fældning af træer eller ændringer af beskyttede naturarealer i forbindelse med projektet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke arealer, der hælder mere end 6 grader ned mod vandløb og søer i projektet. Jorderosion eller risiko for tilløb af udbragt husdyrgødning til søer og vandløb under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en væsentlig risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfrie bræmme på minimum 2 m. Kommunen har derfor ikke vurderet at der er behov for at stille vilkår om udlæg af yderligere bræmmer. Der ændres ikke på dræningsforhold i forbindelse med projektet. På denne baggrund er det vurderet, at der ikke sker negative tilstandsændringer af vandløb og søer i forbindelse med projektet.

Der findes enkelte sten- og jorddiger langs udbringningsarealerne. Sten- og jorddiger er beskyttet efter museumslovens § 29 a, og de må ikke beskadiges eller fjernes (Bilag 6).

Der ligger enkelte engarealer der er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 på og op til udbringnings- og græsningsarealerne. Kommunen har gennemført en besigtigelse af naturarealerne i forbindelse med projektet, og i denne forbindelse ligeledes vurderet områdernes naturværdi og sårbarhed. Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i selve udbringningsarealet, men ca. 14,7 ha i græsningsarealet. Driften af de beskyttede engarealer ændres eller intensiveres ikke i forbindelse med projektet. På denne baggrund vurderer kommunen, at produktionsudvidelsen ikke vil give anledning til nogen væsentlig negativ påvirkning eller medføre tilstandsændring af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Den potentielle påvirkning af naturområder, fra nedfald af ammoniak der er afdampet fra ejendommen, er beskrevet i afsnittet om "Ammoniak, natur og terristiske Natura 2000-områder".

Bilag IV-arter

Kolding Kommune har konkret viden om tilstedeværelsen af Bilag IV-arten løvfrø i et vandhul ca. 700 m SØ for ejendommen og et vandhul ca. 1100 m NØ for ejendommen der begge grænser op til udbringningsarealer, samt i flere andre søer i ejendommens nærområde. Kolding Kommune formoder derfor at arten også findes i flere af de andre vandhuller, der ligger på eller grænser op til udbringningsarealerne. Driften af ejendommens arealer ændres ikke væsentligt i forbindelse med projektet, og det vurderes ikke at søer og vandhuller er udsat for større jorderosion grundet topografien. Kommunen vurderer, at det atmosfæriske kvælstofbidrag fra ejendommen til de pågældende søer vil være lille på grund af afstanden, og dermed ikke vil kunne ændre vandhullernes tilstand.

I Bilag 10 findes en opgørelse over de dyrearter, som findes, potentielt kan findes eller inden for de sidste hundrede år har fandtes i den sydjyske natur, og som findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet. I bilaget findes endvidere en kortfattet konsekvensvurdering af projektet på de relevante arter. I henhold til EF-habitatdirektivets bilag IV er de nævnte dyrearter strengt beskyttede.

Der sker ingen nedrivning af gamle bygninger, ingen fældning af træer eller ændringer af beskyttede naturarealer i forbindelse med projektet.

For at beskytte og forbedre levevilkårene for Bilag IV-arten løvfrø, der er registreret i søer på og i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne, er der stillet vilkår om etablering af dyrknings- og sprøjtningssfri bræmme på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m² på og op til udbringningsarealerne og langs alle vandløb og grøfter. Bræmmen beregnes fra brinkens topunkt, som beskrevet i Bilag 12.

Det vurderes på denne baggrund, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning af arter nævnt i Bilag 12, der er opført på Habitatdirektivets bilag IV.

VILKÅR

9.3.1 Der skal etableres og opretholdes en dyrknings- og sprøjtningssfri randzone på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m² på og op til udbringningsarealerne og langs alle vandløb og grøfter. Bræmmen beregnes fra brinkens toppunkt (Bilag 12).

9.3.2 Tilstanden og driften af arealer, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (enge, moser, heder, overdrev, vandløb og søer), må ikke ændres. Det skal derfor sikres, at de ikke tilføres gødning og sprøjtemidler, og deres tilstand må ikke ændres ved dræning.

9.3.3 Sten- og jorddiger må ikke beskadiges eller fjernes.

9.4 KVÆLSTOFUDVASKNING TIL OVERFLADEVAND, FOSFOROVERSKUD OG EROSIONSRISIKO

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringning af husdyrgødning fra produktionen påvirker miljøet med bl.a. kvælstof og fosfor. Det skal i forbindelse med en ansøgning om miljøgodkendelse vurderes om påvirkningen fra projektets kvælstof-

udvaskning og fosforoverskud kan antages at have en væsentlig negativ virkning på grundvandet, vandløb og søer, samt havmiljøet, der er slutrecipient.

Vurderingen foretages på baggrund af arealernes beliggenhed og beregninger udført i det elektroniske ansøgningssskema om miljøgodkendelse. I relation til vandløb og søer, er der endvidere foretaget en vurdering ud fra kendskab til afstrømningsforhold til recipienterne samt dræning af arealerne.

Den mængde N og P der afsættes af græssende dyr uden for udbringningsarealet indgår ikke i næringsstofberegningerne, men antages ikke at kunne medføre væsentligt næringsstofoverskud på baggrund af et husdyrtryk på 0,74 DE/ha på græsningsarealerne.

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Den samlede kvælstofmængde i husdyrgødningen, der afsættes inden for udbringningsarealet, er beregnet til 41466 kg N/år, inklusive 3840 kg N med svinegylle (38,4 DE) fra en anden ejendom. Da det reelle dyretryk på 1,4 DE/ha ikke overstiger det maksimale tilladte dyretryk på 1,4 DE/ha, opfylder projektet lovgivningens krav for nitratudvaskning til overfladevand. Ingen af udbringningsarealerne eller græsningsarealerne ligger i Nitrat-klasse 1, 2 eller 3, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen til overfladevand".

Fosforoverskud og erosionsrisiko

Den producerede gødningsmængde, der afsættes inden for udbringningsarealet, indeholder jf. normerne en fosformængde på 7256,8 kg P (fosfor) pr. år inklusive 691 kg P med svinegylle (38,4 DE) fra en anden ejendom. Ingen af udbringningsarealerne eller græsningsarealerne ligger i "opland til P-belastet Natura 2000 område", og de generelle krav til fosforoverskud er således overholdt.

Ingen af udbringningsarealerne er stærkt skrånende (mere end 6 grader). Det er således vurderet, at der ikke er væsentlig erosionsrisiko.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ingen af udbringningsarealerne ligger i Nitrat-klasse 1-3, hvor der skal stilles skærpede krav til kvælstofudvaskningen til overfladevand. Der indgår ingen udbringningsarealer i opland til P-belastet Natura 2000-område, hvor der skal stilles skærpede krav til fosforoverskuddet på markerne.

I forbindelse med behandlingen af projektet er søer og vandløb i tilknytning til udspretningsarealerne blevet besigtiget. Vandløb og søer er nærmere beskrevet i afsnit 9.3. Projektet overholder de generelle lovkrav til kvælstofudvaskning til overfladevand og fosforoverskud. Ingen af udbringningsarealerne er stærkt skrånende (mere end 6 grader). Det er således vurderet, at der ikke er væsentlig erosionsrisiko, og at der ikke er behov for at stille vilkår om etablering af ekstra bræmmer ud over 2 m til erosionsdæmpning. Kolding Kommune vurderer, at der ikke er særlige forhold i projektet, der afkræver et beskyttelsesniveau, der er skærpet i forhold til det generelle i henhold til husdyrloven.

Konsekvensvurdering vedrørende næringsstofoverskuddet fra projektet til Vadehavet er nærmere beskrevet i afsnit 9.5.

Projektet overholder på baggrund af arealernes beliggenhed og den økologiske drift de generelle krav til kvælstofudvaskning til overfladevand og fosforoverskud. Kolding Kommune har sammenfattende vurderet, at afsnittet ikke giver anledning til at stille særlige vilkår.

9.5 INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER (NATURA 2000)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område, gennem Ribe Å-systemet. Alle udbringningsarealerne omkring Bjernstrup afvander gennem Spangå og Lavtskov Bæk til Nørre Å der er et tilløb til Gels Å, og videre til Ribe Å der har sit udløb i Vadehavet. Arealerne på vestsiden af landevejen syd for Stepping afvander gennem Store Kærbæk og Nørreå og videre til Gels Å og videre til Ribe Å der har sit udløb i Vadehavet. Arealerne omkring Mølby afvander til Nørre Å, videre til Gels Å og derfra til Ribe Å, der har sit udløb i Vadehavet.

Projektet kan med afstrømning af næringsstoffer med overfladevand potentielt påvirke habitatområderne H 78 "Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde", SPA 51 "Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb" og SPA 57 "Vadehavet" samt ramsarområdet R 27 "Vadehavet". Udpegningsgrundlagene for disse områder findes i Bilag 13.

Projektet overholder de generelle lovkrav for kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af projektets karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkninger vurderer Kolding Kommune, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der skal konsekvensvurderes i forhold til Natura 2000-områder. På baggrund af afstanden, projektets størrelse (ammoniakfordampning) og den fremherskende vindretning er det vurderet, at projektet ikke kan påvirke områderne væsentligt med luftbåren ammoniak. Den potentielle påvirkning af terristiske Natura 2000-områder er beskrevet i afsnit 8.1. De konkrete næringsstofferegninger er beskrevet i afsnit 9.4.

Vadehavet er i regionplan 2005 målsat med skærpet recipientkvalitetsmålsætning til Naturvidenskabeligt interesseområde, og det vurderes ikke, at miljømålsætningen om et upåvirket eller højst svagt påvirket plante- og dyreliv i Vadehavet er opfyldt. Dette skyldes bl.a. de nuværende forhøjede koncentrationer af dels en række miljøfarlige kemiske stoffer og dels næringsalte. Kilderne hertil er dels tilførsler med tidevandsstrømmene fra især Elben, dels fra skibsfart og dels fra det bagvedliggende afstrømningsområde. Den samlede kumulative tilførsel af kvælstofnæringsalte vurderes at være så høj, at det er en væsentlig årsag til den manglende opfyldelse af miljømålsætningen.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og slutrecipienterne er foretaget på baggrund af de beregninger af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der er lavet i det elektroniske ansøgningsskema. Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og det beskyttelsesniveau, der er lagt af Miljøministeriet i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser.

De konkrete næringsstofferegninger, der er beskrevet i afsnit 9.4, viser, at projektet ikke overstiger de lovmæssige grænseværdier. Kolding Kommune har ikke vurderet, at der er forhold i det konkrete projekt, der afkræver vilkår om et skærpet beskyttelsesniveau.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, og med henvisning til lovkravet, at projektudvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, og de arter der indgår i udpegningsgrundlagene.

Der er derfor ikke stillet særlige vilkår til beskyttelse af de internationale naturbeskyttelsesområder.

9.6 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresser. Ca. 259,1 ha af udbringningsarealet ligger inden for nitratfølsomt indvindingsopland. Beregninger af nitratudvaskningen viser, at udvaskningen fra rodzonen på alle disse udbringningsarealer er mindre end 50 mg/l. Der indgår ikke områder, hvor der forelægger indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse i udbringningsarealet. På denne baggrund opfylder projektet lovgivningens krav for nitratudvaskning i de nitratfølsomme indvindingsområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da udbringningsarealernes nitratudvaskning fra rodzonen indenfor de nitratfølsomme indvindingsområder før udvidelsen er under 50 mg/l, gælder der i henhold til husdyrloven krav om, at udvaskningen ikke må stige til over 50 mg/l i forbindelse med projektet.

Beregningerne af nitratudvaskningen viser, at udvaskningen fra rodzonen på alle disse udbringningsarealer er mindre end 50 mg/l. Der indgår ikke områder, hvor der forelægger indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse i udbringningsarealet. Ved den økologiske drift af udbringningsarealerne kan udvaskningskravet overholdes uden yderligere udvaskningsbegrænsende tiltag. Såfremt ejendommen ikke længere ønskes drevet økologisk, vil projektet blive vurderet på ny, således at det sikres, at ændringen ikke kan være til skade for drikkevandsressourcerne.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at projektet ikke vil være til skade for drikkevandsressourcerne i området, og der er ikke fundet behov for at stille særlige vilkår.

10 MANAGEMENT OG BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

I dette kapitel drages samlende konklusioner for BAT med beskrivelse af afvejninger.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For § 12 husdyrbrug skal dersom minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- ❖ Udbringning af husdyrgødning

Management: Ejendommen leverer mælk til Arla, og skal således leve op til en række drifts- og dokumentationskrav (Arlagårdens krav) og disse krav kontrolleres jævnligt af mejeriets kontrollører.

Det er ansøger selv der står for den daglige drift i kostalden. Til driften af malkekvægbesætningen er der ansat 2 medarbejdere, hvoraf den ene er landbrugselev og den anden er færdig uddannet. Medarbejderstaben forventes ikke udvidet ved udvidelsen, idet arbejdsbyrden med malkning forventes nedsat i forbindelse med installering af malkerobotter. Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Maskiner kontrolleres ligeledes hos maskinforhandler ved service. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under BAT (bedste tilgængelige teknik).

Dyrenes ydelse og sundhedstilstand overvåges løbende ved hjælp af et Edb-system, der er i forbindelse med malkerobotterne samt i form af tilbagemeldinger fra mejeriet. Dertil rådføres løbende med dyrlæge og øvrige konsulenter. Malkeanlægget er opkoblet til ansøgers mobil telefon så evt. fejl eller skader på disse, automatisk sender oplysninger til ansøger mobil. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv.

Der laves mark- og gødningsplan årligt, og ved udbringning af husdyrgødning vil gødningsplanen blive fulgt.

Foder:

Når foderet er lagt i ensilagesilo, bliver der taget ensilage prøver, og ud fra disse tilrettelægges foderplanen af ansøger selv. Placeringen af fodersiloer og udvidelsen af plansiloarealet vil mindske transporten af foder på ejendommen. Plansiloen opføres efter gældende normer, der følger DS normer for opsamling af spildevand. Plansiloen opføres med sidevægge af beton.

Udvidelsen af plansiloen er bl.a. et tiltag for anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Der skal anvendes mindre brændstof ved håndtering af foder, når alt foderet er samlet på pladsen. Foderet kan holdes mere "rent" (adskilt fra jord og andre forurenende stoffer) og giver dermed anledning til bedre sundhed og foderudnyttelse hos dyrene.

Fra ensilagepladsen er der afløb som ledes til samlebeholder beliggende ved forbeholderen til nuværende svinestald. Spildevand/overfladevand fra ensilagepladsen pumpes til forbeholdere og ledes derfra videre til gyllebeholder ved hjælp af en dykpumpe.

Staldindretning:

"Slagtesvinestald", "Kalvestald" og "Gl. kostald".

"Slagtesvinestald" ændres i forbindelse med udvidelsen fra slagtesvin til kalvestald for kalvene 0-6 mdr. Opstaldning sker på dybstrøelse der er bedste staldsystem for småkalve. "Kalvestald" er en dybstrøelsesstald til småkalve 0-6 mdr. "Gl. kostald" (Ungdyrstald) er en dybstrøelsesstald med kort ædeplads med fast gulv. Stalden anvendes til en mindre del af opdrættet fra 6 mdr. til kælvning.

Dybstrøelse er bedste staldteknologi for småkalve. Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsøringsanlæg) i dybstrøelsesstalde.

Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsøringsanlæg) i dybstrøelsesstalde. Der er ikke etableret luftrensningssystemer i dybstrøelsesstalderne, da det ikke er økonomisk rentabelt at etablere luftrensningssystem i stalde til småkalve af denne størrelse. Det vurderes at effekten grundet produktionsstørrelsen i staldafsnittet ikke er proportional med investeringen.

"Kostald"

"Kostald" er en eksisterende sengestald med spalter. Der er etableret skraber på spalterne i hele staldens gangareal for at holde spalterne rene og minimere ammoniakfordampningen. Dette er BAT teknologi. Udvidelse af stalden etableres ligeledes med sengebåse og spalter og med skraber på spalterne. Skrabeanlægget har en ammoniakreducerende effekt på ca. 20%, når gulvet holdes rent for gødningsrester og minimum skrubes 6 gange om dagen.

Drænet gulv med fald mod dræn og skraber er fravalgt, da udvidelsen sker i den eksisterende stald, som er en sengebåsestald med spalter. Gylleforsuring er fravalgt, da gylleforsuring ikke tilladt i økologisk produktion.

Forbrug af vand og energi

Sidste års samlede elforbrug var på ca. 91.554 kWh. Strømmen bliver især brugt til malkning, ventilation, gyllehåndtering, foderhåndtering og belysning. Ved udvidelsen forventes elforbruget at stige til 180.100 kWh. I forbindelse med udvidelsen er der påtænkt en del tiltag for at mindske energiforbruget. Der vil bl.a. blive anskaffet en større gyllevogn, så der kan fragtes større mængder gylle ved udbringning, og dermed spares på brændstof til udbringning af gylle. Nedlæggelse af svineproduktionen medfører tillige, at der ikke skal anvendes så meget energi på ventilation.

Ejendommen forsynes med vand fra Bjerndrup Vandværk. Den mængde vand der årligt bliver brugt i produktionsanlægget er i før situationen på 6563 m³. Den mængde vand der bruges i efter situationen er på 13.315 m³. Hertil kommer mængden af vand til vanding i marken. Dette forventes dog ikke ændret.

Der anvendes et spareprogram på vask af malkeanlægget. Malkerobotterne skyller og vasker pattekopper efter hver malkning, og dermed holdes disse rene. Vask af anlæg sker en gang dagligt, når mælken afhentes. Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade til kreaturerne, så der er et begrænset drikkespild (disse er ligeledes BAT).

Opbevaring/behandling af husdyrgødning:

Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen, og der opføres 1 ekstra i forbindelse med udvidelsen. Placering kan ses på Bilag 3 og Bilag 8. Der vil efter byggeriet af den nye gyllebeholder være en gylleopbevaringskapacitet på minimum 11 måneder på ejendommen.

Den nye gyllebeholder støbes på pladsen og derefter opsættes elementer der fuges og holdes sammen med kabler eller låse (afhængigt af type).

BAT: Der sørges for at der altid er flydelag på beholderne. Efter omrøring i forbindelse med udbringning kontrolleres det, at der igen dannes flydelag. Om nødvendigt tilføres snittet halm eller lignende for at etablere flydelaget. Når tankene er tomme inspiceres beholderne og evt. nødvendig vedligeholdelse udføres. Der føres logbog for flydelaget på beholderne. Beholderne tilmeldes 10 års beholderkontrol ved de lovpligtige intervaller. Gyllevogne fyldes med sugekran, således at der ikke er risiko for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn.

Dybstrøelse der ikke køres direkte i mark opbevares overdækket i plansiloerne. Plansiloerne har afløb til forbeholder og derfra til gyllebeholder. Dybstrøelsen kommer fra staldene med ungdyr, kalvebokse og kælvingbokse/sygebokse. Dybstrøelsen kan evt. lægges i markstak, når den er komposteret, hvis det ikke er muligt at bringe det direkte ud og nedpløje det. Dybstrøelse overdækkes ifølge reglerne, og det tilstræbes at lægge dybstrøelsen på arealet, hvor det skal anvendes. Det lægges ikke i nærheden af vandløb eller på skrånende arealer. Der køres dybstrøelse ud ca. 2-3 gange årligt. Det tilstræbes dog, at dybstrøelsen køres direkte ud. Det indgår som en forudsætning, for at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav, at minimum 77% af dybstrøelsen køres direkte ud fra stalde til mark. Dette svarer til at dybstrøelsen fra ungdyrsstalden "gl. kostald" køres direkte ud på mark og nedpløjes.

Udbringning af husdyrgødning:

Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes i sortjord og græs. Der indkøbes ny gyllevogn i forbindelse med udvidelsen, og der vil blive valgt en nyere maskine, og det kan derfor forventes at udbringningen vil blive med den bedst tilgængelige metode, der er på nuværende tidspunkt. Dybstrøelse udbringes til markstak, hvis det ikke udbringes direkte og pløjes ned straks efter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Kommunen vurderer at der ved den løbende overvågning af ydelse og sundhed samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved overholdelse af Arlagårdens krav, samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol (nærmere beskrevet i kapitel 10) opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at de tiltag der laves mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage er med til at sikre en god ressourceudnyttelse samt at der ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Placeringen af fodersiloer og udvidelsen af plansiloarealet vil mindske transporten af foder på ejendommen. Opbevaring af alt grovfoder i plansilo vil endvidere mindske risikoen for udledning af ensilagesaft til omgivelserne. På dette grundlag finder kommunen, at der er inddraget BAT i forbindelse med foderhåndteringen.

Staldindretning

Den største og væsentligste stald i relation til antal DE, produktion af husdyrgødning og emission af lugt og ammoniak, benævnt "Kostald", indrettes med skrabere på spalterne for at holde spalterne rene og minimere ammoniakfordampningen, hvilket er BAT teknologi. Skrabeanlægget har en ammoniakreducerende effekt på ca. 20% under forudsætning af skrabning minimum 6 gange daglig når dyrene er på staldt.

Den resterende del af staldene er indrettet med dybstrøelse. Dybstrøelsesstaldene anvendes langt overvejende til opdræt. Dybstrøelse er bedste staldteknologi for småkalve i relation til dyrevelfærd. Det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsøringsanlæg) i dybstrøelsesstalde. Kolding Kommune vurderer ikke at det vil være proportionelt med effekt og omkostninger at stille vilkår om luftrensningssystem i dybstrøelsesstalde af denne størrelse. Da det ikke vurderes, at der pt. findes et relevant BAT-alternativ til dybstrøelse i de 3 ungdyrsstalde, er der ikke stillet tidsfrister op for, hvornår disse skal renoveres, så de lever op til BAT. Denne vurdering vil blive taget op på ny i forbindelse med fremtidige re-vurderinger af miljøgodkendelsen.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte staldindretning, og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til husdyrhold og staldindretning.

Forbrug af vand og energi

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug, vurderes det, at der holdes en fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker. Det vurderes at malkeanlægget og mælkekøleanlægget er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af disse er således særligt relevante.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Kolding Kommune finder, at gyllebeholderne som udgangspunkt sikrer en god og sikker opbevaring af gyllen, og at der med veletablerede flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener. Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på minimum 11 måneder sikrer at der en god bufferkapacitet på ejendommen. Ved at mindske brugen af markstakke nedsættes udledningen af næringsstoffer til miljøet. På dette grundlag vurderer kommunen, at der i fornødent omfang er anvendt BAT i forbindelse med opbevaring/behandling af husdyrgødning. Da Gyllevogne fyldes med sugeskran, vurderer kommunen at risikoen for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn er minimal, og der er på denne baggrund ikke stillet vilkår om påfyldningsplads ved den nye gyllebeholder.

Udbringning af husdyrgødning

Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes i sortjord og græs. Ved indkøb af en større gyllevogn i forbindelse med udvidelsen, kan det forventes at udbringningen vil blive med den bedst tilgængelige metode, og at antallet af gylletransporter begrænses. Ved at udbringe størstedelen af dybstrøelsen direkte fra

stald og pløje det ned straks efter sikres en god næringsstofudnyttelse og mindskes risikoen for gener eller næringsstofudvaskning fra markstakke. Den økologiske driftsform, med en stor andel efterafgrøder er ligeledes med til at mindske udvaskningen af næringsstoffer. Kommunen vurderer på denne baggrund, at der er inddraget fornødent BAT på dette område i projektet.

De vilkår kommunen har valgt at stille for at sikre den fornødne inddragelse af BAT samt evt. anden forureningsbegrænsende eller ressourcebesparende teknik findes i de respektive afsnit i miljøgodkendelsen.

11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

I dette kapitel beskrives de tiltag der foretages ved ophør af husdyrbruget. Afsnittet afsluttes med de tilhørende vilkår.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktionen skal stalde rengøres, gyllekanaler tømmes og beholdere tømmes, med mindre de udlejes, og hvis de udlejes skal beholderkontrollen opretholdes.

Alt foder afhændes til evt. destruktion. Der skal afbrydes for vand og evt. el til staldanlæggene. Alt affald fjernes.

Der skal opretholdes rottebekæmpelse, medmindre staldanlægget fjernes. Fjernelse af bygninger skal foregå efter forskrifter med sortering og korrekt afskaffelse af byggeaffaldet.

Alle forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder også kemikalier anvendt til desinfektion og vask. Olie/spildolie fra pumper fjernes og leveres til omladeplads/destruktion.

Vand og strøm afbrydes til anlægget.

Ved ophør af malkekvægsbesætningen, kan markbruget drives videre, og dermed vil dieselolie og andet til maskinparken, blive anvendt i denne sammenhæng. Hvis dette ikke er tilfældet, skal dieseltank afleveres til leverandør.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af den miljøtekniske redegørelse har kommunen vurderet at de foranstaltninger, der iværksættes ved ophør af bedriften, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

VILKÅR

11.1 Ved ophør af virksomheden skal staldanlæggene rengøres, og eventuelle forurenende dele fra malkeanlæg fjernes.

11.2 Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

12 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG TILSYN

I dette kapitel beskrives og vurderes hvordan ejendommen agter at gennemføre egenkontrol. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ejendommen skal præstere for at dokumentere at vilkår i miljøgodkendelsen er overholdt. Afsnittet afsluttes med de tilhørende vilkår.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres logbog over gyllebeholderne flydelag osv.

Der føres logbog for placering af eventuel markstak inklusiv indtegnning på markkort.

Ejendommen får ydelseskontrol 11 gange i året, og der kommer jævnlig udskrifter fra mejeriet over den leverede mælk. Hermed kan sundheden i besætningen også overvåges. Der til rådføres løbende med dyrlæge og øvrige konsulenter.

Der leveres mælk til Arla og her er en del krav der skal opfyldes (Arlagårdens krav) og disse krav kontrolleres af mejeriets kontrollører.

Når foderet er lagt i ensilagesilo, bliver der taget ensilageprøver, og ud fra disse tilrettelægges foderplanen af ansøger selv.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele der hører under BAT (bedre tilgængelig teknik).

Malkeanlægget er opkoblet til ansøgers mobil telefon så evt. fejl eller skader på disse, automatisk sender oplysninger til ansøger mobil. Og dermed gøres opmærksom på dette hurtigst muligt, så fejlen kan udbedres.

Der laves mark- gødningsplan årligt, og ved udbringning af husdyrgødning vil gødningsplanen blive fulgt.

Maskiner kontrolleres ligeledes hos maskinforhandler ved service. Det er ansøger der selv står for den daglige drift i kostalden. Stalden til svin er lejet ud, og her er det udlejer der står for den daglige drift. Ved udvidelsen vil lejemålet ophøre og denne stald vil blive anvendt til kalve og mindre ungdyr.

Ejendommens tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser, uheld og risici er nærmere beskrevet i afsnit 6.7.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse. Såfremt der bliver behov for yderligere dokumentation, kan kommunen afkræve dette i forbindelse med tilsyn eller lignende med ejendommen.

VILKÅR

Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

12.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen

12.2 Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveau er overholdt skal opbevares: Mejeriafregninger, slagterifregninger, kvitteringer for afsatte eller døde dyr samt udskrifter fra husdyrindberetning/CHR-registeret.

12.3 Til dokumentation for, at vilkår vedr. markdrift, husdyrtryk og modtagelse af husdyrgødning er overholdt, skal opbevares gødningsregnskaber, mark- og gødningsplan og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v.

12.4 Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:

- Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til afløbssystemer, gyllebeholdere, gyllepumper og gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret.

- Hvornår der er foretaget aflæsning af el-forbrug / vandforbrug samt aflæsningværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget.

- Hvornår der er foretaget kontrol af mælkekøleanlægget og hvad der evt. er foretaget for at forbedre anlæggets energiudnyttelse

- Logbog over gyllebeholdernes omrøring, tømning og flydelag.

- Logbog for placering af eventuel markstak inklusiv indtegnning på markkort.

- Logbog "økologi" eller lignende skal kunne fremvises som dokumentation for antal dyr og antal uger dyrene er på græs.

12.5 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt til godkendt modtager og i henhold til Kolding Kommunes affaldsregulativ for erhvervsvirksomheder.

12.6 Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

12.7 Dokumentation i form af forpagtnings- og overførelsesaftaler om husdyrgødning (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

12.8 Der skal foreligge servicemanualer for drift af inventar og tekniske installationer, således at de enkelte installationer vedligeholdes korrekt.

13 ALTERNATIVER OG SAMLET KONKLUDERENDE VURDERING

I dette kapitel beskrives kommunens samlede konkluderende vurdering. Under Alternative løsninger vurderes alternative metoder og teknologier, som ansøger har undersøgt, men fravalgt. 0-alternativet kræves af EU, og er ansøgers beskrivelse af, hvordan ejendommen påtænkes drevet, hvis det ansøgte projekt ikke gennemføres.

13.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger

Det ansøgte projekt om udvidelse er lavet, så det i videst muligt omfang kan ske i eksisterende bygninger og med nyopførelse af bygningsanlæg i tilknytning til det eksisterende anlæg. Selve udvidelsen i husdyrholdet sker udelukkende i eksisterende stalde. Denne tilgang er valgt for at mindske investeringsbehovet, og udnytte de eksisterende ressourcer bedst muligt. Da det samtidigt er muligt at overholde husdyrlovens krav med hensyn til lugt og andre nabogener, er det ansøgte projekt vurderet som det bedste, uden væsentlige alternativer.

Et alternativ kunne være at udflytte produktionen til det åbne land, længere væk fra naboer og samlet bebyggelse. På baggrund af udvidelsens størrelse og muligheden for at genbruge eksisterende staldanlæg, foder- og gødningsopbevaring er det ikke fundet relevant at flytte bygningsanlæg ud i det åbne land. En udflytning vurderes ligeledes at have konsekvenser for det omkringliggende landskab (være mere synligt) og være væsentligt dyrere end det valgte alternativ.

Vedrørende staldsystemer er der dybstrøelse i "Slagtesvinestald", "Kalvestald" og "Gl. kostald". Dybstrøelse er bedste staldteknologi for småkalve i forhold til dyrevelfærd, men det er ikke muligt at etablere ammoniakreducerende teknologi (skraber og forsøringsanlæg) i dybstrøelsesstalde.

Grundet staldenes størrelse er der ikke etableret luftrensningssystemer i dybstrøelsesstaldene, da det ikke er økonomisk rentabelt at etablere luftrensningssystem i små stalde. Det vurderes, at effekten grundet produktionsstørrelsen i staldafsnittet ikke er proportional med investeringen.

"Kostald" er en eksisterende sengestald med spalter. Der etableres skraber på spalterne for at holde spalterne rene og minimere ammoniakfordampningen. Drænet gulv med fald mod dræn og skraber er fravalgt, da udvidelsen sker i den eksisterende stald, som er en sengebåsestald med spalter, og da der kun være dyrevelfærdmæssige problemer i stalde med drænet gulv. Gylleforsuring er fravalgt, da ansøger ikke anser teknologien for velafprøvet i kostalde. Ansøger ønsker kun at etablere teknologi som med sikkerhed er driftssikker, og ikke medfører ulemper for dyrevelfærd mv. Endvidere er gylleforsuring ikke tilladt i økologisk produktion.

0-alternativ

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke ændres væsentligt. Det vil dog også betyde, at der ikke vil opnås de stordriftsfordele og mulighed for afgræsning af naturområder, som der indgår i det ansøgte projekt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer samlet set, at det valgte alternativ giver en god ressourceudnyttelse, og at de nævnte alternativer ikke kan forventes at være bedre end det ansøgte projekt. Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på ejendommen, finder kommunen, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i forhold til ved den nuværende produktion – jf. afsnit om lugt-, støj- og fluegener, transport samt lysforhold.

13.2 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet.

Med venlig hilsen

Jakob Leonhard
Miljømedarbejder
Landbrugsafdelingen
Kolding Kommune

14 KLAGEVEJLEDNING

Kolding Kommunes afgørelser og beslutninger efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat med hjemmel i denne lov kan påklages til Miljøklagenævnet jf. §§ 76-90.

Klageberettigede er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer i overensstemmelse med MBL §§ 99-100 samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §§ 84-87.

En evt. klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Kolding Kommune. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender Kolding Kommune klagen til Miljøklagenævnet sammen med denne afgørelse og dét materiale, der har ligget til grund for sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. §79 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for den offentlige bekendtgørelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager. En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis godkendelsen indeholder vilkår om hensyntagen til landskabelige værdier, eller omfatter tilladelse til beholdere til flydende husdyrgødning, der er placeret uden tilknytning til bedriftens øvrige bygninger, efter § 27, stk. 1, nr. 3, og stk. 2 har en klage dog opsættende virkning, uanset, hvad klagen vedrører. Ansøgeren kan i disse tilfælde søge Miljøklagenævnet konkret om, at en klage ikke tillægges opsættende virkning, jfr. §81, stk. 3. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af de vilkår, der er fastsat i denne.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. §90. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra denne dato.

15 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres i Kolding Ugeavis onsdag den 7. januar 2009. Miljøgodkendelsen kan påklages i henhold til ovenstående klagevejledning.

Nedenstående parter har modtaget kopi af udkastet til miljøgodkendelse:

Christian Kock, Bjerndrup Landevej 15, 6070 Christiansfeld

Hansine Platz, Bjerndrup Landevej 5, 6070 Christiansfeld

Gerhard og Vera Corydon-Petersen, Bjerndrup Landevej 11, 6070 Christiansfeld

Egon Paust, Bjerndrup Landevej 19, 6070 Christiansfeld

Aksel og Maria Thomsen, Bjerndrup Bygade 1, 6070 Christiansfeld

Jørn og Britta Lydiksen, Bjerndrup Bygade 2, 6070 Christiansfeld

Knud Erik Årøe, Bjerndrup Bygade 3, 6070 Christiansfeld

Susanne Ravnskjær, Bjerndrup Bygade 4, 6070 Christiansfeld

Karen Inga Jensen, Bjerndrup Bygade 6, 6070 Christiansfeld

Kai N. Juhl, Bjerndrup Bygade 7, 6070 Christiansfeld

Hans Thomsen, Bjerndrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld

Johannes Peter Hansen, Bjerndrup Bygade 12, 6070 Christiansfeld

Mette Marie Rasmussen, Bjerndrup Bygade 13, 6070 Christiansfeld

Ingeborg Rasmussen, Bjerndrup Bygade 15, 6070 Christiansfeld

Vivi Danielsen og Jørgen Peter Jørgensen, Bjerndrup Bygade 16, 6070 Christiansfeld

Else Kathrine Andreasen, Bjerndrup Bygade 17, 6070 Christiansfeld

Aleks Lund, Bjerndrup Bygade 18, 6070 Christiansfeld

Hans Kock, Vadstedvej 11, 6560 Sommersted

Kirsten G. Rasmussen, Sommerstedvej 11, 6070 Christiansfeld

Bjerndrup Vandværk I/S, Sommerstedvej 10, 6070 Christiansfeld

Mogens S. Hansen, Buegade 1F, 6500 Vojens

Friluftsrådet; att. Toni Schack, Agtrupvej 15, st., 6000 Kolding

• **Øvrige parter med E-post:**

- Haderslev Kommune, Teknik- og Miljøservice. (teknikmiljoe@haderslev.dk)
- Konsulent: Bornholms Landbrug, Rønnevej 1, 3720 Åkirkeby; att. Lone Jensen (LJ@bornholmslandbrug.dk)
- Konsulent: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev (LHN@LHN.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening. (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening Kolding. (kolding@dn.dk)

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowgade 14, 1. sal, 16 11 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. (jkt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalforening Kolding. (Kolding@dof.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. (info@ecocouncil.dk)
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C. (bent.odgaard@geo.au.dk)
- Greenpeace, Bredgade 20 Baghuset 4, 1260 København. (info@nordic.greenpeace.org)
- Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. (post@rib.mim.dk)
- Arbejdstilsynet, Hjulmagervej 14, 7100 Vejle. (at@at.dk)
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. (syd@sst.dk)
- Skov- og Naturstyrelsen Sønderjylland, Felstedvej 14, 6300 Gråsten (soenderjylland@sns.dk)
- Kolding Sportsfiskerforening. (formand@koldingsportsfisker.dk)

16 BILAG

- Bilag 1: Vilkårskatalog
- Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning
- Bilag 3: Situationsplan
- Bilag 4: Udbringningsarealer og græsningsarealer
- Bilag 5: Drikkevandsinteresser og nitratfølsomt indvindingsopland
- Bilag 6: Naturbeskyttelseslovens § 3-arealer og sten- og jorddiger
- Bilag 7: Transportveje med gylle
- Bilag 8: Udvidet situationsplan med angivelse af spildevandsafløb
- Bilag 9: Beredskabsplan
- Bilag 10: Arter beskyttet efter EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter)
- Bilag 11: Internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag
- Bilag 12: Bræmmer ved dyrkning og afgræsning